

عراقچی با رد مذاکره
مستقیم یا غیرمستقیم:
اول امریکا به برجام برگردد

شورای عالی مصالحه ملی:
با طرح واحد به نشست
استانبول می‌رویم

صفحه ۲

وزارت عدلیه روی قانونی شدن
«عدالت غیرقضایی» از طریق
شوراها و جرگه‌ها کار می‌کند

صفحه ۲

هشتم ثور تاریخ احتمالی
شروع امتحان سراسری کانکور
۱۴۰۰ اعلام شد

صفحه ۲

بازنگشتن به عقب:
تهدیدهای امنیتی در ساختار
پس از توافق صلح و رهبری
سکتور امنیتی افغانستان (۴)

صفحه ۸

یادداشت روز

پارادوکس طرح واحد
با مقاصد متفاوت

شورای عالی مصالحه ملی تلاش می‌کند تا طرف جمهوری اسلامی افغانستان با طرح واحد در نشست ترکیه اشتراک کند. چنان‌که در خبرنامه این شورا آمده است، «اتش‌یس و ختم کامل و دائمی جنگ، ارزش‌های حقوق بشری و حقوق اساسی شهروندان، مشارکت عادلانه در قدرت و ساختار نظام سیاسی از موارد درشت این طرح هستند». شورای عالی مصالحه ملی در حالی از توحید طرح‌های احزاب و جریان‌های سیاسی در زمینه صلح و به‌خصوص در نشست ترکیه خبر می‌دهد که قرار است در نشست آتی یکی از محورهای اصلی مورد بحث نوعیت نظام سیاسی آینده باشد. اما در عمل دیدگاه واحد در مورد نوع نظام سیاسی و ساختار توزیع قدرت میان جریان‌های سیاسی وجود ندارد.

تاکنون بحث‌های جدی پیرامون نظام سیاسی آینده از سوی گروه طالبان و جریان‌های سیاسی همسو با دولت مطرح شده است. با این حال می‌توان چنین ارزیابی کرد که در یک دسته‌بندی کلان یک طرف گروه طالبان قرار دارند و طرف دیگر طرفداران نظام جمهوری...

۲

سرور دانش:

حفظ و تداوم قانون اساسی
محور اصلی نقشه‌ی راه غنی
برای رسیدن به صلح است

۲

اولین قهرمانی «جادوگر»
در فوتبال اسپانیا با فتح کوپا دل ری

داوید سیلوا در اولین فصل حضور در رئال سوسیداد اولین قهرمانی این تیم را در بیش از سه دهه اخیر کسب کرد. به نقل از تایمز، داوید سیلوا هافبک ۳۵ ساله که...

آسنسیو:
هفته بسیار مهمی
پیش رو داریم

۷

دو انفجار در
پغمان کابل چهار
کشته و ۱۵ زخمی
بر جای گذاشت

۲

آشفته‌گی نهادهای تحصیلی خصوصی؛
کدام دانشگاه‌های خصوصی غیرمعیاری است؟

تحصیلی خصوصی با کاستی‌ها و مشکلات جدی روبه‌رو است و فعالیت بیشتر این نهادها مطابق اسناد تقنینی و معیارهای اکادمیک نیست.

براساس یافته‌های هیأت در زمینه‌ی ایجاد مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی، ۶۸ مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی مطابق شرایط و معیارهای اسناد تقنینی طی مراحل و ایجاد نشده است؛ شعبه‌ها و الحاقیه‌های ۱۷ دانشگاه و مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی غیرقانونی است؛ ۱۹ دانشگاه و مؤسسه ۲۴ دانشکده و دیپارتمنت را بدون مجوز رسمی و به‌صورت غیرقانونی فعال کرده است؛ ۲۴ نهاد تحصیلی بعد از اخذ جواز با دانشکده‌های مشخص، شماری از دانشکده‌ها را به‌طور خودسر و بدون جواز ایجاد کرده است؛ ۲۴ نهاد تحصیلی قبل از اخذ جواز نهاد و دانشکده‌ها، به فعالیت آغاز کرده و دانشجو جذب کرده است؛ ۳۴ مؤسسه تعمیر مناسب دائمی مطابق به معیارهای اکادمیک ندارد؛ ۱۶ مؤسسه لابراتور مجهز و فعال ندارد؛ ۳۴ مؤسسه ادیتوریم و جمنایوم از...

یافته‌های یک هیأت تفتیش دولتی در مورد دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی در افغانستان که اطلاعات روز به نسخه‌ای از آن دست یافته، نشان می‌دهد که در هنگام ایجاد مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی، ارتقای بیشتر این مؤسسه‌ها به دانشگاه‌های خصوصی و ایجاد و تطبیق برنامه‌های ماستری در بیشتر این دانشگاه‌ها، مقرر شده و لواحق تحصیلات عالی نقض شده است. براساس یافته‌های این هیأت بیشتر نهادهای

۴ گزارش

فشنوگو

مرزهای باز؛
دنیای عاری از مهاجرت
و نابرابری (۲)
استمرار مهاجرت و پالیسی‌های
ناکام مهاجرتی

اطلاعات روز: تصمیم به مهاجرت برای بسیاری، تصمیم آسانی نیست، خیلی‌ها ممکن است به علت جنگ و ناامنی و بیکاری دست به مهاجرت بزنند. ولی لزوماً مهاجرت، مطلوب‌شان نیست. بلکه بیشتر به‌عنوان یک راه‌حل برای بقا است. زیرا شما تمامی چیزهایی را که در سالیان متمدنی ایجاد کرده‌ای از دست می‌دهی: سرمایه‌ی اجتماعی، سرمایه‌ی اقتصادی، دوستان، خانواده و خاطرات. همه را رهاکردن کار ساده‌ای نیست. بنابراین مهاجرت در بسیاری مواقع یک انتخاب از روی ناچاری است. در واقع همان‌طور که شما گفتید مرزها به‌خاطر نگرده‌داشتن نابرابری است و مهاجرت از این طرف به‌نوعی علیه این نابرابری است...

۳

بسته‌های ویژه اینترنتی برای
بلاک‌های رهائشی و خانه‌های انفرادی

AFGHANET

ادامه‌یادداشت‌روز

گروه طالبان در مجموع ارزش‌های حقوق بشری، ساختارها و سازوکارهای توزیع قدرت بر مبنای اصول دموکراتیک را قبول ندارند و بر نظام خالص اسلامی تأکید دارند که البته منظور همان امارت اسلامی، این‌بار با نام دیگر است. اما در طرف دیگر جمهوری‌خواهان قرار دارند که نه تنها در عمل دیدگاه و طرح واحد میان شان وجود ندارد، بلکه مقصد هر یک از جریان‌های سیاسی مشخص و متفاوت از دیگری است. مثلا حزب جمعیت اسلامی از دیرزمان به این‌سو خواهان تمرکززدایی از قدرت در قالب نظام پارلمانی است، و همین‌طور احزاب وحدت و جنبش ملی نیز خواهان تمرکززدایی از قدرت در قالب‌های فدرالی و ریاستی غیرمتمرکز هستند. چالش عمده‌ی که در این زمینه مطرح است، دیدگاه متفاوت و مسیر جداگانه‌ی حلقه ارگ ریاست جمهوری است. پس از پیششهاد طرح حکومت مشارکتی صلح از سوی وزارت خارجه امریکا که در واقع نشست ترکیه بر مبنای این طرح قرار است برگزار شود، شورای عالی مصالحه ملی به رهبری داکتر عبدالله عبدالله به نوعی از آن استقبال کرد. بسیاری از رهبران جریان‌های سیاسی نیز در همسویی با این طرح ملاحظات شان را مطرح کردند. حنیف اتمر، وزیر امور خارجه کشور نیز به نوعی طرح وزارت خارجه امریکا را در راستای حل منازعه جاری دانست، اما برخلاف همه حلقه ارگ ریاست جمهوری مخالفت شدید شان را در قبال طرح پیشنهادی وزارت خارجه امریکا ابراز نمودند. چنان‌که رئیس‌جمهور غنی آن را کاغذپاره خواند که در قبال آن الزام به پذیرفتن‌اش ندارد. امرالله صالح، معاون نخست ریاست‌جمهوری واکنش تندتر نشان داد و آن را سندننگ دانست و گفت هرگز زیر چنین سندی امضاء نمی‌کند. در همین رابطه حمدالله محب، مشاور امنیت ملی رییس‌جمهور غنی نیز گفت که آقای غنی تنها در صورتی از قدرت کنار می‌رود که جایگزین او با رای مردم افغانستان انتخاب شده باشد و حاضر است انتخابات زودهنگام برگزار کند.

با توجه به چنین مقاصد متفاوت در پروسه صلح، پرسش این است که آیا اشتراک طرف جمهوریت با طرح واحد در نشست ترکیه ممکن است یا تنها یک حرف سیاسی است؟ اگر بله، در این طرح واحد کدام نوع نظام سیاسی و ساختار توزیع قدرت از طرف جمهوریت مطرح می‌شود، ریاستی متمرکز فعلی، پارلمانی یا فدرالی؟ مضاعف بر این‌که صف جمهوری‌خواهان صاحب قدرت با جمهوری‌خواهان بیرون از قدرت در زمینه‌ی حکومت انتقالی یا مشارکتی جدا بوده است، اگر چند که در کلیت بحث همه از جمهوریت دفاع می‌کنند. با این‌حال در زمینه‌ی ارزش‌های حقوق بشری نیز پرسش‌های جدی مطرح است. مثلا قرار است از صف جمهوریت در نشست ترکیه از کدام ارزش‌های حقوق بشری دفاع شود؟ اگر قرار باشد از ارزش‌های حقوق بشری در قالب یک طرح واحد دفاع صورت بگیرد، بایستی از پروسه عدالت انتقالی و صلح قربانی‌محور دفاع صورت بگیرد که چنین شرایطی موضوعیت دارد، اما بسیاری از جریان‌های سیاسی که در قالب شورای عالی مصالحه ملی طرح ارائه کرده‌اند از جمله‌ی ناقضان ارزش‌های حقوق بشری هستند و مانع اصلی تطبیق پروسه عدالت انتقالی بوده‌اند. مثلا حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار در نشست ترکیه قرار است از کدام ارزش حقوق بشری در همسویی با دیگر جریان‌های سیاسی دفاع کند؟ یا حلقه ارگ ریاست جمهوری چگونه می‌خواهد از پروسه عدالت انتقالی و صلح قربانی‌محور در همسویی با جریان‌های سیاسی و شورای عالی مصالحه ملی دفاع کند، در حالی‌که با استفاده از اتوریته دولتی و قدرتی که در اختیار دارد در عمل همواره قربانیان جنگ را از روند صلح کنار زده و به حاشیه برده‌اند؟ به نظر می‌رسد این چنین تقلای ناهنگام ناشی از ابراز نگرانی‌های است که امریکایی‌ها از پراکندگی صف جریان‌های سیاسی، شورای عالی مصالحه ملی و حلقه ارگ ریاست جمهوری در پروسه صلح و به‌خصوص در نشست ترکیه داشته‌اند.

اطلاعات روز: سرور دانش، معاون دوم ریاست‌جمهوری می‌گوید که محور اصلی نقشه‌ی راه رییس‌جمهور اشرف غنی برای رسیدن به صلح، مسأله‌ی حفظ قانون اساسی و تداوم آن است تا از یک نوع گسست، انقطاع و فروپاشی جلوگیری شود. آقای دانش که دیروز (یک‌شنبه، ۱۵ حمل) در مراسم معرفی ذبیح‌الله کلیم، سرپرست جدید دادستانی کل صحبت می‌کرد، همچنان گفت که افغانستان در طول تاریخ نُه تا ده قانون اساسی داشته است، اما هر زمانی که یک نوع فروپاشی به‌وجود آمده، قانون اساسی نیز لغو شده و قانون جدید جای آن را گرفته است.

دانش استدلال کرد که لغو قانون اساسی خود به معنای گسست و فروپاشی است و به این دلیل رهبری حکومت به حفظ قانون اساسی و تداوم آن تأکید دارد.

در همین حال، معاون دوم ریاست‌جمهوری به تعدیل قانون اساسی کنونی اشاره کرد و گفت که در حال حاضر همه به تعدیل این قانون نظر مثبت دارند.

به گفته‌ی او، حدود ۱۸ سال از قانون اساسی کنونی می‌گذرد و به‌طور طبیعی هم این قانون نیاز به بازنگری دارد و مخصوصا برای رسیدن به صلح نیز پذیرش تعدیل قانون اساسی از ارزش خاصی برخوردار است.

آقای دانش در عین حال گفت که تعدیل قانون اساسی باید براساس میکانیزم و شیوه‌هایی که در خود این قانون مطرح شده است، صورت بگیرد. او تأکید کرد که برای تعدیل قانون اساسی، رأی مردم و به‌ویژه برگزاری لویه‌جرگه قانون اساسی در نظر گرفته شود.

سرور دانش در بخشی از صحبت‌هایش

خبرهای داخلی

سرور دانش:

حفظ و تداوم قانون اساسی محور اصلی نقشه‌ی راه غنی برای رسیدن به صلح است

ظرف شش ماه برگزار خواهد شد.

این منابع همچنان گفته بودند که آقای غنی این طرح خود را در نشست صلح استانبول ارائه می‌کند. نشست استانبول در پیوند به صلح افغانستان قرار است در جریان ماه جاری میلادی (اپریل) برگزار شود. قرار است در این نشست روی آینده‌ی سیاسی و انتقال قدرت در افغانستان گفت‌وگو و تصمیم گرفته شود.

دو روز پیش نیز حمدالله محب، مشاور امنیت ملی کشور در یک نشست خبری گفت که آقای غنی در انتخابات زودهنگام که بخشی از طرح او برای صلح است، نامزد ریاست‌جمهوری نخواهد بود.

آقای محب تأکید کرد که حکومت کنونی براساس آرای مردم تشکیل شده و هر گونه حکومتی که در آینده تشکیل می‌شود، نیز باید براساس آرای مردم تشکیل شود.

دو انفجار در پغمان کابل چهار کشته و ۱۵ زخمی بر جای گذاشت

وقوع این رویداد تحت بررسی تیم مشترک امنیتی قرار دارد.

این در حالی است که صبح دیروز نیز در نتیجه‌ی انفجار مابین کنارجاده‌ای در ساحه‌ی بند قرغه، از مربوطات ولسوالی پغمان، یک نظامی کشته و سه نفر دیگر زخمی شده بودند.

هنوز هیچ گروهی مسئولیت این رویداد را بر عهده نگرفته است. در بخش‌هایی از ولسوالی پغمان کابل گروه طالبان فعالیت دارد.

شورای عالی مصالحه‌ی ملی:

با طرح واحد به نشست استانبول می‌رویم

واحد به نشست استانبول اشتراک کند.

براساس معلومات شورای عالی مصالحه‌ی ملی، آتش‌بس و ختم کامل و دائمی جنگ، ارزش‌های حقوق بشری و حقوق اساسی شهروندان، مشارکت عادلانه در قدرت و ساختار نظام سیاسی از موارد عمده‌ی این طرح اند.

در همین حال، فریدون خوزون، سخن‌گوی شورای عالی مصالحه‌ی ملی ابراز امیدواری کرده است که این شورا بتواند میان طرح‌ها و نظریات جهت‌های مختلف اتحاد و نزدیکی ایجاد کند.

نشست استانبول در پیوند به صلح

جلسه‌ی این کمیته روی جمع‌آوری و توحید نظریات و دیدگاه‌های احزاب سیاسی، اعضای کمیته رهبری شورای عالی مصالحه‌ی ملی و شهروندان کار شده است. طبق اعلامیه، در نشست دیروز پیش‌نویس واحد دیدگاه‌های ارائه‌شده به بررسی گرفته شده است. همچنان گفته شده است که این نشست‌ها تا توحید نظریات و ارائه‌ی آن به نشست کمیته‌ی رهبری شورای عالی مصالحه‌ی ملی ادامه خواهد داشت.

در بخشی از اعلامیه آمده است که قرار

است جمهوری اسلامی افغانستان با طرح

اطلاعات روز: شورای عالی مصالحه‌ی ملی اعلام کرده است که جلسه‌ی کمیته‌ی تهیه و توحید پیش‌نویس طرح صلح کمیته رهبری این شورا دیروز (یک‌شنبه، ۱۵ حمل) تحت ریاست محمدیونس قانونی برگزار شده است.

در اعلامیه‌ی شورای عالی مصالحه‌ی ملی آمده است که تا کنون ۲۵ حزب سیاسی و اعضای کمیته رهبری این شورا طرح و دیدگاه‌های‌شان را که شامل ۳۰ طرح می‌شود به کمیته‌ی تهیه و توحید پیش‌نویس طرح صلح ارائه کرده‌اند.

در اعلامیه همچنان آمده است که در

هشتم ثور تاریخ احتمالی شروع امتحان سراسری کانکور ۱۴۰۰ اعلام شد

همچنان امتحان کانکور در ولایت‌های فاریاب، قندوز، جوزجان، غزنی، بلخ، هرات، تخار و پنج حوزه‌ی ولایت بدخشان به تاریخ ۳۰ و ۳۱ ثور گرفته خواهد شد.

زمان احتمالی امتحان کانکور در شهر کابل تاریخ ۱۴ جوزا و در ولسوالی‌های ولایت کابل تاریخ ۱۵ جوزا اعلام شده است.

اداره ملی امتحانات تأکید کرده که این برنامه در صورتی قابل تطبیق است که فورم‌های طی مراحل شده‌ی ثبت نام داوطلبان به موقع برسد، اوضاع امنیتی و جوی مساعد باشد، مشکلات ترانسپورتی زمینی و هوایی وجود نداشته باشد و مشکلات تخنیکی نیز وجود نداشته باشد.

وزارت عدلیه روی قانونی‌شدن «عدالت غیرقضایی» از طریق شوراها و جرگه‌ها کار می‌کند

خانم یانا زمپ، معاون دفتر کمک‌های انکشافی سویس در افغانستان نیز در این دیدار گفته است که دسترسی به عدالت در نقاط دوردست و نزدیک‌سازی شوراها و جرگه‌ها با دستگاه عدالت رسمی از مسایلی است که به آن توجه دارند.

او همچنان وعده سپرده است که کشورش به همکاری در بخش‌های مربوطه از طریق فراهم‌سازی کمک‌های مالی با نهادهای تطبیق‌کننده ادامه خواهد داد.

حقوقی و همکاری با ادارات حقوق مهم است. او در عین حال بر مدیریت درست این کار تأکید کرده است تا سبب نقض حقوق افراد نشود. فضل‌احمد معنوی علاوه کرده است که آگاهی‌دهی حقوقی به مردم به‌ویژه زنان در نقاط دوردست کشور باید تقویت شود.

به‌گفته‌ی او، «قوانین سخت‌گیرانه در مسایل خانواده ما را به هدف نرسانده و نیاز است که فهم حقوقی مردم را بالا ببریم تا مشکلات منجر به دعوا نشود».

۶۸ مورد مثبت «نوع انگلیسی» ویروس کرونا در افغانستان ثبت شده است

(تعیین ساختار جنتیکی) در کابل از ثبت هفت مورد مثبت نوع انگلیسی ویروس کرونا خبر داده بود. آقای مجروح گفته بود که این تعداد موارد مثبت ویروس جهش‌یافته‌ی کرونا با استفاده از لابراتوار جینوتایپنگ شناسایی شده است.

این درحالی است که از زمان ثبت نخستین مورد مثبت ویروس کرونا در کشور تا کنون نزدیک به ۵۷ هزار نفر به این ویروس مبتلا شده‌اند. همچنان در این مدت بیش از ۵۱ هزار نفر بهبود یافته و بیش از ۲۵۰۰ نفر دیگر جان داده‌اند.

اطلاعات روز: دستگیر نظری، سخن‌گوی وزارت صحت عامه می‌گوید که ۶۸ مورد مثبت ویروس جهش‌یافته‌ی کرونا (نوع انگلیسی) در افغانستان شناسایی شده است.

آقای نظری دیروز (یک‌شنبه، ۱۵ حمل) به روزنامه اطلاعات روز همچنان گفت که تا کنون هیچ مرگ ناشی از نوع جهش‌یافته‌ی ویروس کرونا در افغانستان به ثبت نرسیده است.

شیوع نوع انگلیسی ویروس کرونا در افغانستان حدود یک هفته پیش تأیید شد.

وحید مجروح، سرپرست وزارت صحت عامه هنگام افتتاح نخستین لابراتوار جینوتایپنگ

■ رضا حسینی، غلامرضا واعظی و حسین‌علی کریمی

اطلاعات روز: تصمیم به مهاجرت برای بسیاری، تصمیم آسانی نیست، خیلی‌ها ممکن است به علت جنگ و ناامنی و بیکاری دست به مهاجرت بزنند. ولی لزوما مهاجرت، مطلوب‌شان نیست. بلکه بیشتر به‌عنوان یک راه‌حل برای بقا است. زیرا شما تمامی چیزهایی را که در سالیان متمادی ایجاد کرده‌ای از دست می‌دهی: سرمایه‌ی اجتماعی، سرمایه‌ی اقتصادی، دوستان، خانواده و خاطرات. همه را رها کردن کار ساده‌ای نیست. بنابراین مهاجرت در بسیاری مواقع یک انتخاب از روی ناچاری است. در واقع همان‌طور که شما گفتید مرزها به‌خاطر نگه‌داشتن نابرابری است و مهاجرت از این طرف به‌نوعی علیه این نابرابری است. همان‌طور که شما از حس مسئولیت شهروندان اروپایی برای همدلی با مهاجرین گفتید که به‌نوعی یک رفتار اخلاقی است. همان‌طور که مبارزه برای از بین بردن نابرابری یک مسأله اخلاقی است. به‌نظر تان آیا می‌شود مهاجرت را این‌گونه توجیه اخلاقی کرد؟

پاسخ: من فکر می‌کنم این مهم است که به خاطر داشته باشیم که بیشتر این نابرابری، محصول امپریالیسم و استعمار است. فیلسوفان اخلاقی بحث می‌کنند که ما نمی‌توانیم نسبت به تاریخ بی‌توجه باشیم. مخصوصا زمانی که ما به انسان‌های فراتر از مرزهایمان مدیون و بدهکاریم. به‌علت گذشته و این واقعیت که ثروت آمریکا، اروپا و استرالیا بر روی تاریخ استعمار ساخته شده است. ما مدیون و بدهکاریم که باید بهای آن را پرداخت کنیم. این یک بحث است. هرچند در مقابل، عده‌ای می‌گویند که تمام کسانی که زندان در برده‌داری نقشی نداشته‌اند. مشکل کشورهای آسیایی و آفریقایی، مشکل حاکمان آن‌هاست که بی‌کفایت و فاسدند. بنابراین باید مشکل خودشان را در کشور خودشان حل کنند. و به ما ارتباطی ندارد. هرچند در مقابل آن گفته می‌شود که شما نمی‌توانید تبعات سال‌ها برده‌داری و استعمار را به‌راحتی چشم‌پوشی کنید.

دلیل اخلاقی دیگری نیز برای مهاجرت وجود دارد که فارغ از آنچه به‌عنوان برده‌داری و استعمار یاد می‌شود، است. بر مبنای واقعیت جهان افزایی که می‌گوید ما به‌عنوان انسان مسئولیت داریم تا مطمئن شویم که همه‌ی انسان‌ها از حقوق اولیه و اساسی خود به‌عنوان انسان برخوردارند؛ برخی از فیلسوف‌ها مانند پیتر سینگر می‌گویند که این مسئولیت‌ها مطلق هستند. در مقابل عده‌ای می‌گویند که به این‌ها مسئولیت انسانی هستند. ولی نباید برای ما هزینه‌ی زیادی تحمیل کنند. دقیقا مانند بحث واکسین که اکنون کشورهای اروپایی می‌گویند که اول تمام شهروندان خود را واکسین می‌کنیم. اگر چیزی باقی ماند به آسیا و آفریقا می‌دهیم. البته در بحث کووید مجبور هستند که به بقیه هم واکسین بدهند تا سلامت خودشان تهدید نشود. چرا که تا زمانی که کووید وجود دارد، احتمال خطر برای آن‌ها نیز هست.

اطلاعات روز: همان‌طور که شما گفتید مهاجرت‌سبزی ریشه در نژادپرستی دارد. به‌عبارتی محدودبودن زیرساخت‌ها و مشکلات اقتصادی برای پذیرش مهاجرین که عموماً از طرف سیاست‌مداران کشورهای غربی جهت عدم پذیرش عنوان می‌شود، واقعیت ندارد. بلکه مشکل در اصل نژادپرستانه موضوع است. اما از طرفی، افزایش میل به مهاجرت در کنار دیگر مسائل، ریشه در نابرابری جهانی هم دارد. بنابراین تا زمانی که مشکل نابرابری حل نشود، مهاجرت به‌صورت گسترده، ادامه خواهد داشت. تا زمانی که نابرابری بزرگ بین جهان شمال و جنوب وجود دارد، پالیسی‌های مهاجرت، موقتی و ناکارآمد خواهد بود. حتی براساس برخی آمارها تا سال ۲۰۵۰ میزان مهاجرت بر اثر تغییرات اقلیمی، افزایش چشم‌گیری خواهد داشت. یعنی مهاجرت براساس تغییرات اقلیمی یکی از مباحث مهم است.

پاسخ: بله متأسفانه آینده‌ای که جهان با آن روبه‌روست نامیدکننده است. هرچند که خوشبین‌بودن نوعی وظیفه‌ی اخلاقی است. من همیشه به خودم یادآوری می‌کنم که امیدداشتن مهم است. نابرابری نکته مهمی است اگر نگاهی به وضعیت آلودگی محیط‌زیست در دنیا داشته باشیم. سوال این است که چه کسی نقش بیشتری در این آلودگی داشته است؟ چه کسی بیشترین مصرف را داشته است؟ مشخص است که کشورهای پیشرفته، مخصوصا آمریکا. هرچند چین بعد از آن قرار می‌گیرد. سوال دیگر این است که از این وضعیت چه کسی بیشتر رنج می‌برد؟ در نتیجه چه کسی مجبور است که مهاجرت کند. در برخی موارد، مهاجرت در بین کشورهای پیشرفته اتفاق می‌افتد که منابع کافی برای اسکان مجدد دارند ولی این بیشتر کشورهای فقیر است که براساس تبعات تغییرات اقلیمی رنج می‌برند. مثلا بنگلادش یا پاکستان.

یعنی به‌لحاظ اخلاقی بازهم کشورهای توسعه‌یافته در قبال مهاجران مسئولیت دارند. هرچند متأسفانه دلایل اخلاقی در جهان شونده‌ی زیادی ندارد و تأثیری در پالیسی‌های مهاجرت ندارد. سیاستمداران وقتی به آنان نمی‌نهند. اخیرا تحقیقی نشان داد که اطلاعات فراوانی درباره‌ی مهاجرت وجود دارد که باید در روند پالیسی‌هایی که منجر به بهبود مهاجرت می‌شود، استفاده شوند. اما سیاستمداران هیچ‌وقت به نتایج چنین تحقیقاتی پایبند نیستند.

اطلاعات روز: اگر موافق باشید بیابید کمی در مورد افغان‌ها صحبت کنیم با این نکته که با توجه به وضعیتی که شما شرح دادید چه شد که یک‌باره در سال ۲۰۱۵ مرزها باز شد

مرزهای باز؛

دنیای عاری از مهاجرت و نابرابری (۲)

استمرار مهاجرت و پالیسی‌های ناکام مهاجرتی

و تعداد قابل‌توجهی به‌سوی اروپا حرکت کردند. **پاسخ:** اروپایی‌ها تصورات گوناگونی از خودشان دارند. این تصور از خود و تصویر هویت اروپایی به‌عنوان یک تصویر جمعی برای‌شان مهم است. بعد از جنگ سوریه، تعداد مهاجران و بی‌جاشدگان ناگهان افزایش یافت. مردم به‌صورت دست‌جمعی وارد لبنان، ترکیه و اردن شدند. برخی به‌سوی اروپا هم آمدند. جابجایی‌های جمعیتی، بسیار عظیم بود و بسیاری این مهاجرت‌ها را تصویربرداری کردند. جهان به یکباره شاهد این مهاجرت‌های دست‌جمعی بود. در اروپا سردرگمی بود و سیاستمداران نمی‌دانستند که چه کنند.

مرزها را باز کنیم. اما آن‌ها مانند همیشه عمل کردند و سیاست‌های سختگیرانه را در قبال مهاجران در پیش گرفتند. در این میان انگلا مرکل، سیاست‌مفتاوتی را در پیش گرفت. او در شرق برلین بزرگ شده بود و به خوبی می‌دانست که دیوار، چه معنای‌ای دارد و طرفدار آن نبود. هرچند او سیاستمدار متعلق به یک حزب محافظه‌کار است؛ او در یک شوی تلویزیونی با نوجوانان بود. یک نوجوان که به خوبی به زبان آلمانی صحبت می‌کرد از او پرسید که من نمی‌توانم بفهمم که چرا من می‌توانیم اینجا در آلمان در امنیت باشیم ولی بقیه خانواده‌ام در «ام‌الله» نمی‌توانند اینجا باشند؟! مرکل گفت متأسفم! ما نمی‌توانیم همه‌ی پناهندگان جهان را این‌جا بیاوریم. بعد نوجوان شروع به گریه‌کردن کرد. خانم مرکل او را در آغوش گرفت. فردای آن روز، بحثی در روزنامه‌ها به‌میان آمد که خانم مرکل چگونه می‌تواند اینگونه بی‌رحم باشد؟! برخی‌ها گفتند موضعی که خانم مرکل گرفت، قابل درک است. بعد از آن تعداد زیادی از سوری‌ها به‌سوی مرزها حرکت کردند. ناگهان خانم مرکل اعلام کرد که ما می‌توانیم پذیرای پناهندگان باشیم. او پیش خود فکر کرد که اروپا ثروتمندترین قاره‌ی روی زمین است. سیستم رفاهی قوی‌ای دارد. زیربناها و ساختار مستحکم دارد. بنابراین توانایی مدیریت این موضوع را دارد. وقتی که چنین ایده‌ای را مطرح کرد، مرزها باز شد. ایتالیا، یونان و ترکیه گفتند ما مرزها را باز می‌کنیم و پناهندگان، جایی را برای سکونت در اروپا پیدا می‌کنند.

مرزها برای مدت طولانی باز نبودند، فقط برای مدت چند ماه این اتفاق افتاد. بعد سریع آن‌ها را بستند. البته که به‌خاطر بزدلی آنان بود. در واقع سیاستمداران از این ترسیدند که آنان در انتخابات بعدی، توسط مردم مجازات خواهند شد. این که راست افراطی نژادپرست، قدرت را به دست خواهد گرفت. بنابراین مرزها را بستند و خانم مرکل تنها ماند. مشخص بود که او به تنهایی قادر نیست تا مهاجرین را مدیریت کند. ما دو مثال از مهاجرت گسترده داریم که اثبات می‌کند، مهاجرت عظیم مردم، مشکلی را ایجاد نمی‌کند. هر دو این‌ها در آلمان اتفاق افتاد. اولی جنگ یوگسلاوی در سال ۱۹۹۰ بود. زمانی که اتحاد آلمان اتفاق افتاد و ۱۶ میلیون شهروند از آلمان شرقی به آلمان پیوست. زیرساخت‌ها در آلمان شرقی ضعیف بود. تعداد بیکاران بالا بود. همزمان دوونیم میلیون از گروه قومی ژرمن‌ها را که بیش از ۲۵۰ سال در شوروی سابق زندگی می‌کردند، پذیرفت. همه‌ی آن‌ها شهروندی گرفتند و از تمام مزایایی مانند سیستم رفاهی، خانه و غیره برخوردار شدند. همزمان دو میلیون پناهنده از یوگسلاوی پذیرفته شد. جمعیت آلمان غربی ۶۰ میلیون بود. ناگهان تقریبا به ۸۰ میلیون رسید. جمعیت‌شان ۲۵ درصد اضافه شد. البته مشکلاتی هم بود. شورش شد، گاهی حملاتی علیه مهاجران صورت می‌گرفت. ولی آلمان سقوط نکرد و هنوز قدرتمندترین اقتصاد اروپا بود.

نمونه‌ی دیگر سال ۲۰۱۵ است. یک میلیون مهاجر به اروپا وارد شدند. بیشترشان به آلمان رفتند. برای این‌که بقیه کشورهای اروپایی روی خوشی به آن‌ها نشان ندادند. با این وجود سال گذشته (۲۰۲۰) آلمان هنوز قوی‌ترین اقتصاد اروپا بود. بنابراین زمانی که می‌گویند ما به‌لحاظ اقتصادی نمی‌توانیم آن را مدیریت کنیم، حرف قابل قبولی نیست. چون بیشترشان وقتی درباره‌ی مهاجران فکر می‌کنند، تصورشان مردمان فقیری است که نمی‌توانند کار کنند و مجبورند از سیستم رفاهی استفاده کنند و یا باید برای‌شان خانه فراهم کرد که محتاج دریافت خدمات درمانی‌اند. ولی آنچه را که فراموش می‌کنند این است که مهاجران مانند ما هستند. آن‌ها نیز کار می‌کنند. آنان مالیات پرداخت می‌کنند. آنان نیز در ابدانی سهم می‌گیرند.

اطلاعات روز: چندی پیش در افغانستان کمیته‌ی به‌راه افتاده که در آن بر مهاجرت منظم تأکید می‌کردند؛ یعنی مهاجرت قانونی و از مجراهای رسمی. در این کارزار، شدیداً با

مهاجرت نامنظم (قاچاقچی) مخالفت می‌کردند. این در حالی است که برای بسیاری از افغان‌ها حتا امکان نزدیک شدن به سفارت‌خانه‌های کشورهای اروپایی وجود ندارد، چه رسد به این‌که بخواهند به‌صورت قانونی ویزه بگیرند. عملاً شرط‌هایی که برای گرفتن ویزه وجود دارد، امکان گرفتن ویزه برای افغان‌ها نیست، مگر به‌صورت بسیار محدود برای تحصیل یا مسائل دیگر. هزینه‌ی چنین کمپین‌هایی از طرف کشورهای اروپایی پرداخت می‌شود. از طرفی نیز هر روز میزان اخراجی از طرف کشورهای اروپایی با همکاری دولت افغانستان بیشتر می‌شود. این نوع نگرش را چطور ارزیابی می‌کنید؟

پاسخ: این موضوع در سال ۲۰۱۵ شروع شد. کشورهای اروپایی تصمیم گرفتند تا مانع رسیدن مردم به اروپا شوند. بنابراین کمک‌های انکشافی را منوط به کنترل موضوع مهاجرت کردند. یعنی از کمک‌های انکشافی به‌عنوان ابزار فشار استفاده کردند. هدف آن‌ها این بود که دولت‌های مهاجرفرست دو کار را انجام دهند: یک، مانع مهاجرت بی‌رویه و غیرقانونی از کشورهای‌شان شوند. دوم، کسانی را که اخراج می‌شوند، بپذیرند و زمینه‌ی برگشت‌شان را فراهم کنند. افغانستان نمونه‌ی واضحی از فشار کشورهای اروپایی برای کنترل مهاجرت است که از طریق راهکار مشترک برای آینده این کار را کردند. این موضوع نمونه‌ی واضحی از دورویی اروپایی‌ها است که می‌گویند ما کمک‌های انکشافی را منوط به کنترل مهاجرت نکرده‌ایم. درحالی‌که واقعا این کار را می‌کنند. روزی که این تفاهم‌نامه امضا شد، من در سفارت آلمان بودم. آلمان‌ها بسیار خشنود به‌نظر می‌رسیدند که چنین تفاهم‌نامه‌ای با افغانستان امضا کرده‌اند. بنابراین ایده اصلی این است که کشورهایی را که فقیرند و از طرفی خیلی فاسدند، مجبور کنند تا آنچه را حکومت اروپایی‌ها در بحث مهاجرت می‌خواهند، عملی کنند.

این‌که می‌گویند افغان‌ها باید به‌صورت قانونی بیایند و به‌صورت غیرقانونی مهاجرت نکنند واقعا توهین‌کننده است. دقیقا به همان علت که شما گفتید، یعنی حتا اجازه‌ی نزدیک شدن به سفارت را ندارند تا درخواست ویزه بدهند. شما حتا برای گرفتن ویزای تحصیلی هم مجبورید به پاکستان یا هند بروید. سه هفته آن‌جا بمانید تا بتوانید ویزا بگیرید. این موضوع، متأسفانه بسیار غیراخلاقی است. از طرفی جای تأسف است که کشورهایی مانند افغانستان، سودان، اتیوپی و مالی ... به اندازه‌ی کافی شجاع نیستند که مقاومت کنند و بگویند استفاده‌ی ابزار از کمک‌های بشردوستانه را متوقف کنید. یا این‌که بگویند ما به شما اجازه می‌دهیم تا کمپین مهاجرت غیرمنظم (غیرقانونی) را در خیابان‌های کابل برگزار کنید به شرط این‌که سالانه ده‌هزار ویزا را به افغان‌هایی که مهارت کاری بالا ندارند، بدهید. البته این ویزا شامل افغان‌هایی که مهارت بالایی دارند، نیست چرا که افغانستان به آن‌ها نیاز دارد.

اطلاعات روز: چند هفته پیش، وزیر عدلیه افغانستان در سفری به ولایت‌های مرزی در جنوب کشور، خواستار کنترل مرزها برای جلوگیری از عبور غیرقانونی از مرزها شده بود. ظاهراً آمریکا قانونی دارد که اگر قاچاق انسان در مرزها یک کشور زیاد شود با مجازات آمریکایی مواجه خواهد شد. این آمار ظاهراً در افغانستان بسیار بالا رفته است. طوری که افغانستان در رتبه‌ی کشورهایی قرار گرفته که در معرض احتمال اعمال برخی محدودیت‌ها از سوی آمریکا قرار می‌گیرد. اما آنچه اتفاق می‌افتد این است که شرایطی بر افغانستان حاکم است که مردم برای بقاء، مجبورند مهاجرت کنند. زمانی که مسیرهای قانونی و امکانات برای این نوع مهاجرت وجود ندارند، مردم به‌سوی عبور غیرقانونی از مرزها حرکت خواهند کرد و قاچاقچران به‌عنوان راهنما کاری را انجام می‌دهند که دولت‌ها به‌صورت قانونی، توانایی انجام آن را ندارند. این موضوع را چطور ارزیابی می‌کنید؟

پاسخ: یک نکته این‌جاست که شما وقتی امکان مهاجرت قانونی و آزاد را فراهم نمی‌کنید، طبیعی است که بازار قاچاق، گرم خواهد شد. در جریان چند ماهی که مرزها به‌سوی اروپا باز شدند، بازار قاچاقچرها کساد شد. چون دیگر کسی به آن‌ها نیاز نداشت. باز آن‌ها واقعا می‌خواهند که روند قاچاق انسان را متوقف کنند، باید مرزها را باز کنند. زمانی که در جلسات پالیسی من این موضوع را مطرح می‌کنم، طوری به من نگاه می‌کنند که گویی دیوانه‌ام.

نکته دیگر این است که روش‌ها و تفاوت‌هایی است که کشورهای اروپایی، بین پناهنده و مهاجر قابل شده‌اند. زیرا پناهنده از حق محافظت برخوردار است و دولت‌های اروپایی نمی‌توانند، محدودیتی در تعداد پناهندگان قابل شوند. بنابراین هر تعدادی که پناهنده باشند، باید مطابق به قانون آن‌ها را بپذیرند. در نتیجه، کاری می‌کنند که شرایط گرفتن حق پناهندگی را بسیار سخت می‌کنند تا مانعی ایجاد کنند که تعداد بسیار کمی بتوانند از این حق استفاده کنند. ولی اگر به‌عنوان مهاجر بیایند آن‌ها می‌توانند، محدودیت ایجاد کنند که مثلا ما این تعداد مهاجر را قبول می‌کنیم. چون نیاز به محافظت ندارند. بنابراین نهایت تلاش خود را می‌کنند که تعداد بسیار اندکی، واجد شرایط پناهندگی شوند. این نهایت دورویی است که اعلام می‌کنند ما حق محافظت را برای تمام پناهندگان قابل هستیم، ولی در عمل سعی می‌کنند که امکان رسیدن به اروپا و ادعای چنین حقی را محدود کنند. زمانی که شما در افغانستان در خطر باشید و راهی برای گرفتن ویزا نداشته باشید، چطور می‌توانید درخواست پناهندگی دهید؟!

پایان

عصمت‌الله سروش

یافته‌های یک هیأت تفتیش دولتی در مورد دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی در افغانستان که اطلاعات روز به نسخه‌ای از آن دست یافته، نشان می‌دهد که در هنگام ایجاد مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی، ارتقای بیشتر این مؤسسه‌ها به دانشگاه‌های خصوصی و ایجاد و تطبیق برنامه‌های ماستری در بیشتر این دانشگاه‌ها، مقرره‌ها و لوايح تحصیلات عالی نقض شده است. براساس یافته‌های این هیأت بیشتر نهادهای تحصیلی خصوصی با کاستی‌ها و مشکلات جدی روبه‌رو است و فعالیت بیشتر این نهادها مطابق اسناد تقنینی و معیارهای اکادمیک نیست.

براساس یافته‌های هیأت در زمینه‌ی ایجاد مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی، ۶۸ مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی مطابق شرایط و معیارهای اسناد تقنینی طی مراحل و ایجاد نشده است؛ شعبه‌ها و الحاقیه‌های ۱۷ دانشگاه و مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی غیرقانونی است؛ ۱۹ دانشگاه و مؤسسه ۲۴ دانشکده و دیپارتمنت را بدون مجوز رسمی و به‌صورت غیرقانونی فعال کرده است؛ ۲۴ نهاد تحصیلی بعد از اخذ جواز با دانشکده‌های مشخص، شماری از دانشکده‌ها را به‌طور خودسر و بدون جواز ایجاد کرده است؛ ۲۴ نهاد تحصیلی قبل از اخذ جواز نهاد و دانشکده‌ها، به فعالیت آغاز کرده و دانشجو جذب کرده است؛ ۳۴ مؤسسه تعمیر مناسب دایمی مطابق به معیارهای اکادمیک ندارد؛ ۱۶ مؤسسه لابراتور مجهز و فعال ندارد؛ ۳۴ مؤسسه ادیتوریم و جمنازیوم از زمان ایجاد تا کنون ندارد.

برپایه‌ی بخشی از این یافته‌ها وزارت تحصیلات عالی خلاف فیصله شورای رهبری وزارت، به ۴۵ نهاد تحصیلی خصوصی برای رشته‌های غیرضروری جواز صادر کرده است. این وزارت به دانشکده‌های ۳۳ نهاد تحصیلی خلاف حکم مورخ ۲۸ دلو ۱۳۹۳ ریاست‌جمهوری جواز داده است. این وزارت از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۸ هیچ نوع اسناد رهنمودی برای پیشبرد ریاست دانشگاه‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی ترتیب نکرده است. میکانیزم و طرز‌العمل مشخص ارزیابی برای تأسیس نهادها و شعبه‌های نهادهای تحصیلی خارجی در افغانستان وجود ندارد.

همچنان یافته‌های هیأت در بخش ارتقای مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی به دانشگاه‌های خصوصی نشان می‌دهد که وزارت تحصیلات عالی خلاف نتایج ارزیابی دور اول و دوم از مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی، ۱۹ مؤسسه را به دانشگاه ارتقا داده است. این وزارت ۱۴ مؤسسه را بدون پرداخت حق‌الامتیاز به دانشگاه ارتقا داده است. دانشگاه‌های خصوصی مطابق مقرره برای هر دیپارتمنت حداقل پنج استاد دایمی در سطح ماستری ندارد. ۱۹ نهاد تحصیلی خصوصی بدون تکمیل سه دوره فراغت در سطح لیسانس و قبل از تکمیل و طی مراحل پروسه اصولی به دانشگاه ارتقا یافته است. شماری از مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی با وجودی که تعمیر مناسب دایمی، کتابخانه‌ی مجهز، مرکز تحقیقات علمی، لابراتوار مجهز و فعال، ادیتوریم، جمنازیوم، پارکینگ وسایط و ساحه سبز نداشته، به دانشگاه ارتقا یافته است. ۲۳ مؤسسه در زمان ارتقا به دانشگاه تعمیر مناسب دایمی نداشته که تاکنون نیز این مشکل برطرف نشده است. هشت مؤسسه در زمان ارتقا به دانشگاه کتابخانه‌ی مجهز، مرکز تحقیقات علمی و لابراتوار مجهز و فعال نداشته است. ۱۱ مؤسسه بدون داشتن ادیتوریم، جمنازیوم، پارکنیگ وسایط نقلیه، ساحه سبز و مرکز کمک‌های اولیه به دانشگاه ارتقا یافته است. وزارت تحصیلات عالی از زمان ایجاد نهادهای تحصیلی خصوصی تا سال ۱۳۹۸ به‌منظور انسجام و مدیریت بهتر پروسه‌ها و چگونگی طی مراحل اسناد مؤسسات تحصیلی طرز‌العمل‌ها، لوايح و رهنمودها را ترتیب یا توسعه نداده است.

همچنان یافته‌ها در بخش راه‌اندازی برنامه‌های ماستری در دانشگاه‌های خصوصی افغانستان نشان می‌دهد که ۹ دانشگاه خصوصی معیارها و شرایط اساسی ایجاد و تطبیق برنامه‌های ماستری را تکیمل نکرده و خلاف لوايح و معیارها توسط وزارت تحصیلات عالی مجوز داده شده است. دانشگاه‌های خصوصی که برنامه‌ی ماستری را تطبیق می‌کنند، حداقل چهار استاد در هر برنامه‌ی ماستری ندارد. این دانشگاه‌ها به جز دانشگاه خراسان از زمان ایجاد تاکنون بورد و کمیته برنامه‌های ماستری را ایجاد نکرده است. دانشگاه‌هایی که ۹ هزار و ۷۸۷ دانشجو را خلاف احکام مقرره و لایحه بیشتر از معیار تعیین‌شده جذب کرده است. این دانشگاه‌ها از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۷ دوهزار و ۶۸۷ دانشجو را خلاف رشته جذب کرده و فارغ داده است. دانشگاه پیام نور ایران واحد افغانستان از سال ۱۳۹۱ برنامه‌های ماستری را در ۱۳ رشته، بدون مجوز قانونی تطبیق می‌کند. مطابق یافته‌های هیأت تحقیق، دانشگاه‌های خصوصی کاروان و مشعل بدون طی مراحل و مجوز قانونی برنامه‌های ماستری را راه‌اندازی کرده است. وزارت تحصیلات عالی در اجراءت خود در برابر دانشگاه‌های خصوصی دوگانه برخورد کرده است. ریاست دانشگاه‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی و ریاست انسجام امور اکادمیک وزارت تحصیلات عالی از زمان ایجاد برنامه‌های ماستری تاکنون هیچ‌گونه اسناد رهنمودی ترتیب نکرده است. کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس این وزارت در امر انسجام، هماهنگی، نظارت و ارزیابی برنامه‌های ماستری دچار ضعف است. این وزارت در ارزیابی تضمین کیفیت و اعتباردهی دانشگاه‌های خصوصی که از سال ۱۳۹۱ به این

طرف برنامه‌های ماستری را تطبیق می‌کنند، دچار ضعف مدیریتی است.

چه زمان و چرا هیأت دست به کار شد؟

در تاریخ ۱۲ جوزای ۱۳۹۹ براساس یک حکم ریاست‌جمهوری افغانستان، یک هیأت مختلط به ریاست اداره عالی تفتیش و عضویت نمایندگان وزارت‌های عدلیه و مالیه، دادستانی کل، ریاست امنیت ملی و اداره امور ریاست‌جمهوری برای بررسی نهادهای تحصیلات عالی خصوصی توظیف می‌شود. این هیأت بررسی‌های خود را روی سه محور «ایجاد مؤسسات تحصیلات عالی و دانشگاه‌های خصوصی، دانشکده‌ها، دیپارتمنت‌ها و شاخه‌های مربوطه»، «ارتقا و توسعه مؤسسات، انستیتوت‌های تحصلات عالی به دانشگاه‌های خصوصی» و «اعطای جواز و تطبیق برنامه‌های ماستری در مؤسسات تحصیلات عالی و دانشگاه‌های خصوصی» متمرکز کرده است. هیأت بررسی‌های خود را در ۱۳ اسد ۱۳۹۹ تکمیل و یافته‌های خود را در ۲۶ مورد ارائه کرده است.

هیأت بررسی‌کننده عملکرد رهبری وزارت تحصیلات عالی و واحدهای ذربیط را زیر سوال برده و گفته که اجراءت این وزارت شفاف نیست و از نبود ظرفیت تخنیکی و مسلکی، برخورد و گرایش‌های سیاسی و سلیقوی و ضعف رهبری و مدیریتی رنج می‌برد.

وزارت تحصیلات عالی در پیوند به گزارش هیأت بررسی‌کننده می‌گوید که بخشی از یافته‌های هیأت با یافته‌های این وزارت از مؤسسات تحصیلات عالی و دانشگاه‌های خصوصی یکسان است. حامد عبیدی، سخن‌گوی وزارت تحصیلات عالی می‌گوید که در پی گزارش هیأت، این وزارت به دستور رییس‌جمهور، برای تمامی یافته‌ها برنامه تطبیقی تهیه و به ریاست‌جمهوری فرستاده است که پس از تأیید کابینه اجرایی می‌شود. آقای عبیدی می‌افزاید در برنامه‌ی تطبیقی کاستی‌هایی که متوجه وزارت تحصیلات عالی است، گنجانده شده و پس از تأیید طرح تطبیقی از سوی کابینه، در برابر آن اقدام می‌شود.

افزون به مواردی که در گزارش هیأت بررسی‌کننده آمده، سخن‌گوی وزارت تحصیلات عالی می‌گوید که دانشگاه اسلامی تاکنون از این وزارت جواز نگرفته است. به گفته‌ی عبیدی، اسناد شاخه‌ی مرکزی این دانشگاه که در منطقه‌ی ارزان قیمت کابل موقعیت دارد، در حال طی مراحل است، اما سایر شاخه‌های این دانشگاه در کابل و ولایات هیچ نوع مجوز نزد وزارت تحصیلات عالی ندارد.

دانشگاه اسلامی مربوط به حزب اسلامی شاخه‌ی گلبدین حکمتیار است که از چند سال به این سو فعالیت دارد و دانشجو می‌پذیرد. از سال ۱۳۹۷ تاکنون وزارت تحصیلات عالی می‌گوید که اسناد این دانشگاه برای صدور جواز در این وزارت طی مراحل می‌شود.

تعداد مؤسسه‌های تحصیلات عالی و دانشگاه‌های خصوصی در افغانستان

براساس فهرست منتشرشده از سوی وزارت تحصیلات عالی تا کنون در افغانستان، ۲۹ دانشگاه خصوصی، ۱۰۰ مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی جواز رسمی دریافت کرده و فعالیت آن‌ها قانونی است.

براساس فهرست منتشرشده از سوی وزارت تحصیلات عالی، ۱۴ دانشگاه خصوصی جواز تطبیق ۳۲ برنامه‌ی ماستری را دارد. یافته‌های هیأت در این بخش با فهرست وزارت تحصیلات عالی همسان است. اما در فهرست وزارت تحصیلات عالی برنامه‌های ماستری دانشگاه پیام نور- واحد افغانستان مشخص نشده و در گزارش هیأت آمده که این دانشگاه ۱۳ برنامه‌ی ماستری را بدون مجوز تطبیق می‌کند. همچنان فهرست منتشرشده‌ی وزارت تحصیلات عالی نشان می‌دهد که هشت دانشگاه خصوصی و چهار مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی شعبه‌های دارای مجوز رسمی و قانونی دارد. دانشگاه‌های سلام، فرجستان، ابن سینا، تابش، مولانا جلال‌الدین بلخی، دعوت، غالب و خاتم‌النبین و مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی راه سعادت، طلوع آفتاب، سپین غر و آریانا در این فهرست شامل‌اند. فهرست وزارت تحصیلات و فهرست هیأت بررسی‌کننده در مورد شعبه‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی یکسان است. با توجه به این دو فهرست، شعبه‌های دومی و حتا سومی دانشگاه‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی دیگر دارای مجوز رسمی نیست و غیرقانونی است.

از مجموع ۱۴۰ دانشگاه و مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی و شعبه‌های دومی آن‌ها که به‌صورت قانونی فعالیت دارد، ۶۸ دانشگاه و مؤسسه در کابل و بقیه در ولایت‌های افغانستان موقعیت دارد. هیأت بررسی‌کننده از این میان، ۶۸ مؤسسه تحصیلات عالی، ۲۲ دانشگاه و ۱۳ نهاد تحصیلات عالی خصوصی که ۳۲ برنامه‌ی ماستری را تطبیق می‌کند، بررسی کرده است.

تفاوت میان مؤسسه تحصیلات عالی و دانشگاه خصوصی

مطابق مقرره مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی منتشرشده‌ی سال ۱۳۹۲، تمام نهادهای تحصیلات عالی خصوصی در آغاز در سطح مؤسسه و یا انستیتوت ایجاد می‌شود و بعدا در صورت تکمیل شرایط و معیارهای درج‌شده در مقرره، به دانشگاه خصوصی ارتقا می‌کند.

داشتن الی سه دانشکده و چهار دیپارتمنت در هر دانشکده،

گزارش

ردیف	نام	تاریخ تأسیس	تاریخ ارتقا	وزارت تحصیلات عالی	تاریخ و نام نهاد اعطای جواز
۱	پوهنځی اوسنی	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد گریه	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۲	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۳	پوهنځی پکتیا	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۴	پوهنځی پکتیا	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۵	پوهنځی پکتیا	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۶	پوهنځی پکتیا	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۷	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۸	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۹	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۰	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۱	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۲	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۳	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۴	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۵	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۶	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۷	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۸	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۹	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۲۰	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰

ردیف	نام	تاریخ تأسیس	تاریخ ارتقا	وزارت تحصیلات عالی	تاریخ و نام نهاد اعطای جواز
۱	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۲	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۳	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۴	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۵	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۶	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۷	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۸	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۹	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۰	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۱	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۲	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۳	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۴	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۵	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۶	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۷	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۸	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۱۹	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰
۲۰	پوهنځی کابل	۱۳۶۰	۱۳۶۰	دانشگاه آزاد کابل	۱۳۶۰-۱۳۶۰

آشفتگی نهادهای تحصیلی خ

کدام دانشگاه‌های خصوصی غیرد

ضعیف و غیرمعیاری جلوگیری می‌شد.

همچنان نصاب درسی تمامی مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی به‌صورت ناقص طی مراحل شده، دیپارتمنت‌ها با دانشکده از زمان ایجاد این مؤسسه‌ها تاکنون تفکیک نشده و نصاب درسی از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۶ از سوی وزارت تحصیلات عالی بررسی نشده است. مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی استادان دایمی در هر دیپارتمنت با درجه‌ی ماستری نداشته و اسناد آن از سوی وزارت ارزیابی و طی مراحل نشده است.

هیأت دریافته که سهل‌انگاری واحدهای ذربیط به‌خصوص ریاست دانشگاه‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی در وزارت تحصیلات عالی، ضعف مدیریتی، نبود فرهنگ حساب‌دهی و پراکندگی در اجراءت عامل این مشکلات است. ایجاد نهادهای تحصیلات عالی خصوصی خلاف احکام اسناد تقنینی، پایین‌آمدن کیفیت تدریسی، بی‌نظمی و خودسری در نظام اکادمیک، عدم شفافیت در پروسه کاری، احتمال فساد و زمینه‌سازی برای سوءاستفاده از تأثیرات این مشکلات است.

هیأت سفارش کرده که کارمندان و مسئولان ذربیط که در زمینه، مطابق احکام قانون اجراءت اصولی نکرده‌اند، با در نظرداشت موقف وظیفوی‌شان تأذیب شوند. وزارت تحصیلات عالی مکلف شود که سیستم نظارتی را ایجاد کند تا از عملکرد کارمندان نظارت صورت گیرد. وزارت تحصیلات عالی مکلف است طرح واحدی برای معیاری‌ساختن نصاب درسی تدوین کند تا براساس آن نهادهای تحصیلات عالی خصوصی ارزیابی شود. وزارت اسناد استادان مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی را طبق احکام مقرره موجود ارزیابی کرده و احکام اسناد تقنینی را برای معیاری‌ساختن فعالیت‌های اکادمیک به‌صورت درست و یکسان تطبیق کند.

۳۴ مؤسسه تحصیلی خصوصی ساختمان مناسب ندارد

ایجاد مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی بدون امکانات زیربنایی مانند تعمیر مناسب دایمی، لابراتور و کتابخانه‌ی مجهز و فعال، ادیتوریم و جمنازیوم دومین یافته‌ی هیأت در این بخش است. باتوجه با این‌که ظرفیت امکانات زیربنایی از شرایط مهم ایجاد مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی است، هیأت با بررسی اسناد و مشاهده حضوری دریافته که ۳۵ مؤسسه تعمیر مناسب دایمی مطابق به معیارهای اکادمیک ندارد و در ساختمان‌های رهایشی و مسکونی و مراکز تجارתי به شکل کرایه‌ی فعالیت دارد که برای فعالیت‌های اکادمیک

ایجاد ۶۸ مؤسسه تحصیلی خلاف اسناد تقنینی

نقض چندین مقرره مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی در زمان ایجاد مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی، نخستین یافته‌ی هیأت بررسی‌کننده در این بخش است. در این بخش اسناد ۶۸ مؤسسه تحصیلات عالی بررسی شده که تمام این

مؤسسه‌ها مطابق شرایط و معیارهای اسناد تقنین طی مراحل و ایجاد نشده است. اسناد اداری به‌شمول درخواستی برای ایجاد مؤسسه، منابع تمویل، برنامه‌های بودجوی و تحصیلی ناقص ارائه شده و همچنان توسط وزارت تحصیلات عالی ارزیابی و طی مراحل نشده است. تضمین بانکی، حق‌الامتیاز، برنامه شش ماه اول کاری مطابق احکام مقرره ارائه نشده و وزارت تحصیلات عالی دوره امتحانی مؤسسات تحصیلات عالی را ارزیابی نکرده تا از ایجاد نهادهای تحصیلات عالی

عراقچی با رد مذاکره‌ی مستقیم یا غیرمستقیم:

اول امریکا به برجام برگردد

علی اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، گفته بود به نظر می‌رسد که مذاکرات هسته‌ای از «بن‌بست عبور کرده» و طرفین بحث اینکه «چه کسی باید قدم اول را بردارد» را پشت سر گذاشته و مذاکرات مربوط به احیای برجام وارد «مراحل فنی» شده است. بنابر اعلام سرویس اقدام خارجی اتحادیه اروپا، مذاکرات پیرامون برجام با محوریت لغو تحریم‌ها علیه ایران و بازگشت جمهوری اسلامی به اجرای تعهدات برجامی‌اش، سه‌شنبه ۱۷ حمل در وین برگزار می‌شود. گزارش‌ها حاکی است که مقام‌های امریکایی نیز در نشست آتی برجام در وین «بدون دیدار مستقیم با مقام‌های ایران» شرکت خواهند داشت. عباس عراقچی همچنین تاکید کرده است که «هیچ

طرح یا پیشنهاد گام به گام را نه داریم و نه قبول می‌کنیم» و از نظر ایران «یک گام بیشتر وجود ندارد و آن گامی هست که تمامی تحریم‌هایی را که در دوران ترامپ مجددا اعمال شد یا جدیدا اعمال شد یا برچسب آن‌ها عوض شد، باید توسط امریکا برداشته شود».

خبرگزاری فارس نیز امروز متن بیانیه نمایندگان مجلس را منتشر کرده که در آن تاکید شده است «انجام هرگونه مذاکره برای تعریف گام‌های متوازن با طرف‌های متعاهد ۴+۱ و امریکا»، خلاف قانون مجلس است و باید ابتدا تحریم‌ها به طور کامل لغو شود تا امریکا بتواند به برجام برگردد.

دولت امریکا از این نشست و مشارکت در نشست روز

اطلاعات روز: دو روز مانده به برگزاری مذاکرات احیای برجام که قرار است در وین برگزار شود، عباس عراقچی، معاون سیاسی وزارت خارجه ایران، دوباره تاکید کرده است که «هیچ گونه مذاکره مستقیم یا غیرمستقیم با امریکا نداریم».

به گزارش رادیو فردا، او گفته است ایران در وین با کشورهای باقیمانده در برجام مذاکره می‌کند و شروط «بازگشت به برجام را به آن‌ها اعلام» نمی‌کند.

آقای عراقچی با تکرار شرط قبلی ایران گفته است: «اول امریکا همه تعهدات برجامی‌اش را انجام دهد و همه تحریم‌ها را بردارد و بعد از آن ما راستی‌آزمایی می‌کنیم و ما برمی‌گردیم».

این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که روز ۱۳ حمل،

آشفته‌گی نهادهای تحصیلی…

۳ مشکلات برنامه‌های ماستری دانشگاه‌های خصوصی

یافته‌های هیأت بررسی‌کننده در بخش سوم نشان می‌دهد که به دانشگاه‌های خصوصی بدون در نظر گرفتن شرایط سه دوره فراغت در مقطع لیسانس، ارتقا از مؤسسه تحصیلی به دانشگاه و نتایج ارزیابی مثبت از امکانات علمی و زیربنایی، مجوز ایجاد و تطبیق برنامه‌های ماستری صادر شده است. نصاب درسی برنامه‌های ماستری توسط وزارت تحصیلات عالی از مان ایجاد برنامه‌های ماستری الی اکنون، کارشناسی، ارزیابی و طی مراحل اداری نشده است و نهادهای تحصیلات عالی مطابق احکام مقرره و لایحه، در هر برنامه حداقل چهار استاد در سطح دکورا ندارد.

ضعف مدیریتی کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس وزارت تحصیلات عالی در امر انسجام، هماهنگی، نظارت و ارزیابی برنامه‌های ماستری، عدم ایجاد بود و کمیته برنامه‌های ماستری از سوسی نهادهای تحصیلات عالی خصوصی از زمان ایجاد تا اکنون، بی‌اعتنایی به حکم ریاست‌جمهوری و فیصله شورای رهبری وزارت تحصیلات عالی، ارزیابی ناقص و غیرواقع‌بینانه هیأت کمیسیون فوق لیسانس از امکانات و ظرفیت آکادمیک و زیربنایی نهادهای تحصیلات عالی از دیگر مشکلات در بخش ماستری دانشگاه‌های خصوصی گفته شده است.

صدور جواز برنامه‌ی ماستری به ۹ نهاد تحصیلی بدون تکمیل شرایط

یافته‌ها نشان می‌دهد که برای ۹ دانشگاه خصوصی که شرایط سه دوره فراغت در سطح لیسانس را تکمیل نکرده، از مؤسسه به دانشگاه ارتقا نیافته و امکانات علمی و زیربنایی ضعیف دارد، خلاف لوایح و معیارها توسط وزارت تحصیلات عالی جواز ایجاد برنامه‌های ماستری داده شده است.

نبود استادان دایمی در هر برنامه‌ی ماستری و ایجادنکردن بودرد ماستری

براساس گزارش هیأت، نهادهای تحصیلی خصوصی که برنامه‌ی ماستری را تطبیق می‌کنند، حداقل چهار استاد در هر برنامه‌ی ماستری ندارد و نصاب درسی برنامه‌های ماستری توسط وزارت تحصیلات عالی در زمان ایجاد برنامه‌های ماستری ارزیابی و طی مراحل اداری نشده است.

هیأت در این بخش سفارش کرده مسئولانی ذیربط که خلاف معیارها و لوایح تحصیلی عمل کرده، با در نظر داشت موفق آن‌ها در ایجاد برنامه‌های ماستری، مورد بازپرس و در صورت نیاز تحت پیگرد عدلی قرار گیرد. وزارت تحصیلات عالی مکلف است یک کمیسیون با ظرفیت و متخصص را برای ارزیابی تمامی برنامه‌های ماستری تعیین کند. در صورتی که نهادهای تحصیلات عالی خصوصی معیارها و شرایط برنامه‌های ماستری را الی مدت معین تکمیل نکنند، برنامه‌های ماستری شان تا تکمیل شرایط تعلیق شود.

در گزارش هیأت آمده که دانشگاه‌های خصوصی که برنامه‌های ماستری را تطبیق می‌کند از زمان ایجاد برنامه‌ها تاکنون بود و کمیته برنامه‌های ماستری را ایجاد نکرده است. تنها دانشگاه خراسان بود و کمیته برنامه‌های ماستری را ایجاد کرده و مورد تایید وزارت تحصیلات عالی قرار گرفته است.

جذب حدود ۱۰ هزار دانشجو بیشتر از معیار تعیین شده

یافته هیأت نشان می‌دهد دانشگاه‌های که برنامه‌های ماستری دارند، از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ خورشیدی ۹ هزار و ۷۸۷ دانشجو را خلاف احکام مقرره و لایحه بیشتر از معیار تعیین شده جذب کرده است. در لایحه برنامه‌های فوق لیسانس آمده که در هر برنامه‌ی ماستری و دکتورا تعداد دانشجویان نباید بیشتر از ۳۰ تن باشد. دانشگاه‌های می‌توانند ۳۰ دانشجوی دیگر را جذب کند که امکانات و تسهیلات لازم را داشته باشد.

همچنان دانشگاه‌های خصوصی که برنامه‌ی ماستری دارد، از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۷ دوهزار و ۶۸۷ دانشجو را خلاف رشته جذب کرده و فارغ داده است.

در گزارش آمده که جذب دانشجویان بالاتر از سقف تعیین‌شده باعث کاهش کیفیت تدریس می‌شود. امکانات و ظرفیت آکادمیک و زیربنایی این دانشگاه‌ها به قدری نیست که به نیازهای تعداد دانشجویان بالاتر از سقف تعیین شده پاسخ گوید.

یافته‌ی شماره ۲۱ هیأت بررسی‌کننده نشان می‌دهد که دانشگاه پیام نور ایران واحد افغانستان از سال ۱۳۹۱ برنامه‌ی ماستری را در ۱۳ رشته بدون مجوز قانونی تطبیق کرده و یک هزار و ۷۰۱ دانشجو را در این رشته‌ها جذب کرده است. دانشگاه پیام نور واحد افغانستان به پرسش‌های اطلاعات روز پاسخ نداد.

همچنان گزارش هیأت نشان می‌دهد که دانشگاه پیام نور واحد افغانستان از سال ۱۳۹۰ تاکنون، دانشگاه جامعه المصطفی ایران واحد کابل از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۳، دانشگاه امریکایی افغانستان در رشته‌های تعلیم و تربیه و تنفیذ قانون از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷ و دانشگاه کاروان و مشعل از سال ۱۳۹۸ تا اکنون، بدون جواز برنامه‌های ماستری را ایجاد و تطبیق می‌کند. اسناد ماستری برخی از این دانشگاه‌ها از سوی وزارت تحصیلات عالی تأیید نشده و دانشجویان تاکنون سرگرداند.

دانشگاه‌های خصوصی کاروان و مشعل بدون طی مراحل و مجوز قانونی، برنامه‌های ماستری را ایجاد کرده و تطبیق می‌کند. این دو دانشگاه در سال ۱۳۹۱ برای ایجاد برنامه‌ی ماستری درخواست داده که درخواستی شان تا مشخص شدن نتایج بررسی برنامه‌های ماستری رد و جواز داده نشده است، اما این دو دانشگاه در رشته‌های حقوق، اقتصاد، تجارت، جزا و جرم شناسی، روابط بین‌الملل و اداره و تجارت به‌طور خودسرانه دانشجو جذب کرده است.

بر خورد دوگانه‌ی وزارت تحصیلات عالی با دانشگاه‌های خصوصی

یافته‌های هیأت بررسی‌کننده نشان می‌دهد که بخش عمده مشکلات ناشی از اجراء غیرقانونی مسئولان وزارت تحصیلات عالی است و این در اجراءات خود در قبال دانشگاه‌های خصوصی دوگانه برخورد کرده است.

یافته‌ی شماره ۲۳ نشان می‌دهد که هیأت ارزیابی کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس وزارت تحصیلات عالی به‌صورت ناقص، سطحی و غیرواقع‌بینانه امکانات و ظرفیت آکادمیک و زیربنایی دانشگاه‌های خصوصی را ارزیابی کرده است. ارزیابی‌های هیأت ارزیابی خلاف واقعیت‌ها بوده که نشان‌دهنده‌ی سازش و تباتی هیأت با نهادهای تحصیلات عالی

خصوصی را نشان می‌دهد. در گزارش هیأت سفارش شده که هیأت ارزیابی وزارت تحصیلات عالی که امکانات نهادهای تحصیلی را خلاف واقعیت گزارش داده و امکانات این نهادهای را تایید کرده است، مورد بازپرس قرار گیرند.

همچنان یافته‌ها نشان می‌دهد درحالی‌که ریاست دانشگاه‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی و ریاست انسجام امور آکادمیک وزارت مکلفیت و مسئولت پیشبرد طی مراحل ایجاد و تطبیق برنامه‌های ماستری در دانشگاه‌های خصوصی را به عهده دارد، اما در زمان ایجاد برنامه‌های ماستری هیچ‌گونه اسناد رهنمودی، به‌شمول طرزالعمل‌ها، رهنمودهای کاری،

چک لیست‌های مشخص و معیارهای ترتیب نکرده است.

هیأت سفارش کرده که وزارت تحصیلات عالی مکلف است تا در روشنی احکام مقرره فوق لیسانس، طرزالعمل‌ها، رهنمودها و چک‌لیست‌های مشخص در خصوص ایجاد، تطبیق و ارزیابی برنامه‌های ماستری ترتیب کرده تا از اجراءات دوگانه و برخورد سلیقوی جلوگیری شود.

افزون به این‌ها، در گزارش هیأت آمده که کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس وزارت تحصیلات عالی در امر انسجام، هماهنگی، نظارت و ارزیابی برنامه‌های ماستری دچار ضعف است.

براساس یافته‌های هیأت بررسی‌کننده، وزارت تحصیلات عالی در ارزیابی تضمین کیفیت و اعتباردهی علمی نهادهای تحصیلی که از سال ۱۳۹۱ به این طرف برنامه‌های ماستری را تطبیق می‌کنند، دچار ضعف مدیریتی است. مقرره تحصیلات عالی فوق لیسانس که در سال ۱۳۹۷ نافذ شده است، نهادها تحصیلی را مکلف کرده که در مدت یک سال بعد از انفاذ مقرره، برنامه‌های خویش را مطابق آن تنظیم کند. وزارت تحصیلات عالی قبل از انفاذ این مقرره، برای ۱۳ دانشگاه خصوصی بدون درنظر داشت تضمین کیفیت و اعتباردهی جواز فعالیت برنامه‌های ماستری در رشته‌های مختلف را داده است. در گزارش هیأت آمده که از آغاز فعالیت مؤسسات و دانشگاه‌های خصوصی تا اکنون تنها سه دانشگاه (دانشگاه امریکایی افغانستان، دانشگاه کاردان و دانشگاه کاتب) تضمین کیفیت و اعتباردهی آکادمیک شده است و بقیه ۱۰ دانشگاه که برنامه‌ی ماستری را تطبیق می‌کنند، با گذشت دو سال از انفاذ مقرره، تضمین کیفیت و اعتباردهی آکادمیک نشده است. پس از گزارش هیأت، در روزهای پسین دانشگاه خاتم النبیین نیز از سوی وزارت تحصیلات عالی تضمین کیفیت و اعتباردهی آکادمیک شده و ۹ دانشگاه دیگر باقی مانده است.

هیأت در این بخش سفارش کرده که برای احیا و کسب اعتباردهی آکادمیک نهادهای تحصیلات عالی خصوصی که برنامه‌های ماستری را تطبیق می‌کنند، الی کسب اعتباردهی، جذب دانشجویان جدیدالشمول در برنامه‌های ماستری را تعلیق کنند. وزارت تحصیلات عالی در نخستین گام پروسه تضمین کیفیت و اعتباردهی را جزء از وظایف اساسی خود قرار دهد.

پاسخ دانشگاه‌های خصوصی

از میان ده‌ها مؤسسه تحصیلات عالی و دانشگاه خصوصی که در این گزارش ادعاهای علیه آن‌ها مطرح شده، اطلاعات روز با مسئولان چندنه دانشگاه خصوصی صحبت کرده که ادعاهای مطرح‌شده را نمی‌پذیرد. دانشگاه پیام نور واحد افغانستان که گفته شده در ۱۳ رشته بدون مجوز برنامه‌های

۱۷ حمل در وین استقبال کرده است.

رابرت مالی، نماینده ویژه امریکا در امور ایران که قرار است در مذاکرات وین شرکت کند، ضمن اعلام آمادگی کشورش برای لغو تحریم‌های ناسازگار با برجام می‌گوید مذاکرات سختی برای بازگشت تهران و واشینگتن به تعهدات اتمی در پیش است، اما این مذاکرات در «مسیر درستی» است.

او گفت امریکا می‌داند که برای بازگرداندن ایران به تعهدات اتمی‌اش باید تحریم‌هایی که در تضاد با برجام است، لغو شود.

آقای مالی تاکید کرد که ایران و امریکا مدت‌هاست مذاکرات غیرمستقیمی نداشته‌اند و لذا همسوسدن در این رابطه زمان خواهد برد.

ماستری را تطبیق می‌کند، حاضر به پاسخ‌دهی نشد. همچنان با تماس مکرر به اتحادیه دانشگاه‌های خصوصی افغانستان، موفق به دریافت دیدگاه این نهاد در مورد یافته‌های هیأت بررسی‌کننده نشدیم.

علی‌احمد یوسفی، رییس دانشگاه خصوصی کاتب هیأت بررسی‌کننده و یافته‌های آن را غیرمسلمکی می‌خواند و می‌گوید که شماری از اعضای هیأت برای نیم تا یک ساعت از بخشی از دانشگاه کاتب گذری دیدن کردند.

در گزارش هیأت شعبه برچی و الحاقیه نزدیک ریاست پاسپورت دانشگاه کاتب غیرقانونی خوانده شده و همچنان شعبه‌ی برچی این دانشگاه در فهرست شعبه‌های دومی مؤسسات تحصیلات عالی و دانشگاه‌های خصوصی که جواز رسمی دارد، نیامده است. آقای یوسفی در این خصوص می‌گوید که مطابق بند پنجم ماده دهم مقرره مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی که شرایط ایجاد نمایندگی در ولایات را توضیح داده، کسی نمی‌تواند ادعا کند که دانشگاه کاتب نمایندگی دوم دارد. به گفته‌ی او، دانشگاه کاتب تنها در شهر کابل با مدیریت واحد فعالیت دارد و شعبه‌ی دومی ندارد. این دانشگاه برای بخش برچی و الحاقیه خود ملزم به گرفتن جواز نیست.

رییس دانشگاه کاتب دیگر ادعاهای مطرح‌شده علیه این دانشگاه در گزارش هیأت بررسی‌کننده را رد می‌کند و می‌گوید که تمامی اجراءات این دانشگاه قانونی است و مجوز وزارت تحصیلات عالی را دارد: «هیأت تفتیش مسلکی نبوده است. ما در هیچ یک از پروسه‌ها و فرایندها تهیه گزارش هیأت تفتیش دخیل نبوده‌ایم و هیچ توضیحی از ما خواسته نشده است. ما برای تمامی مسائل مطرح‌شده جواب قاطع و قانع‌کننده داریم، اما کسی از ما چیزی نپرسیده است. گزارش هیأت تفتیش از نظر ما قابل قبول نیست.»

در گزارش هیأت بررسی‌کننده، این ادعاها علیه دانشگاه کاردان مطرح شده است: در برنامه‌های ماستری بیشتر از سقف تعیین‌شده، دانشجو پذیرفته است؛ این دانشگاه ایدیوتوریم و جنازبوم ندارد؛ در رشته‌ی اقتصاد قبل از تأیید جواز، دانشجو جذب شده است؛ رشته علوم اجتماعی این دانشگاه خلاف حکم رییس‌جمهور ایجاد شده است؛ دانشکده ژورنالیزم از سال ۱۳۹۷ تاکنون بدون مجوز فعالیت دارد.

محمدحلیم بهادر، معاون امور محصلان دانشگاه کاردان بیشتر این ادعاها را رد می‌کند و می‌گوید که اکثر اسناد تقنینی که از سوی وزارت تحصیلات عالی وضع شده، مشکلات و کاستی‌های زیاد دارد و دانشگاه کاردان این کاستی‌ها را با وزارت تحصیلات عالی در میان گذاشته و وزارت نیز آن را می‌پذیرد.

آقای بهادر در مورد جواز رشته‌های اقتصاد و ژورنالیزم دانشگاه کاردان می‌گوید که این دو رشته جواز رسمی وزارت تحصیلات عالی را دارد. در فهرستی که از سوی وزارت تحصیلات عالی منتشر شده، این دو رشته به‌عنوان رشته‌های دارای جواز ذکر شده است.

او همچنان در مورد جذب دانشجویان بیشتر از سقف تعیین‌شده در برنامه‌های ماستری می‌گوید تا زمانی که مقرره فوق لیسانس نافذ نشده بود، جذب دانشجویان در برنامه‌های ماستری براساس تأییدی وزارت تحصیلات عالی انجام شده است. مقرره نافذشده نیز دارای مشکلات تخنیکی فراوان است و دانشگاه کاردان موضوع را با وزارت تحصیلات عالی در میان گذاشته است.

				صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی	zaki.daryabi2@gmail.com
				• سردبیر چاپی: م.علی جاوید مالکی	۰۷۰۲۲۷۷۵۰۶
				• سردبیر آنلاین: الباس نواندیش	
				• گزارش‌گران و خبرنگاران: ایوذر ملک‌نژاد، جلیل رونق، خادم‌حسین کریمی، سهراب سروش، عابر شایگان، عبدالواحد حیدری، عصمت‌الله سروش، لطف‌علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس و واجد روحانی	
				• مترجم: جلیل پژواک	
				• ویراستار: شیر مهریار	
				• صفحه آرا: رضا مظفری	
				• ارتباطات و روابط عمومی: محمدحسین جويا	
				• ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com	
				• آدرس: کابل، کارته‌سه	شماره تماس: ۰۷۲۹۱۱۹۵۵۱ - ۰۲۰۲۵۰۰۱۸۷
					توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۴۴۰۲۱۹۵۲
					شماره تماس: ۰۷۹۷۴۳۵۷۷۷ - ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲
					mjoya.dailyetilaatroz@gmail.com

خبرهای کوتاه

آسنسیو:
هفته بسیار مهمی
پیش رو داریم

هافبک رئال مادرید خوشحال است که بعد از مدت‌ها توانست با پیراهن رئال مادرید گلزنی کند. او امیدوار است که تیمش بتواند برابر لیورپول و بارسلونا هم پیروز شود.

به نقل از الموندو، آسنسیو توانست در دیدار برابر ایبار یکی از گل‌های رئال مادرید را به ثمر برساند. او گفت: به پیروزی و سه امتیاز نیاز داشتیم و بسیار خوشحالم که به این هدف خود دست پیدا کردیم. بعد از مدت‌ها گلزنی کردم و این خوشحال کننده است. متأسفانه آسیب دیدگی‌های بد موقع شرایط را برای من سخت کرد و امیدوار هستم که دیگر با بدشانسی مواجه نشوم و بتوانم به تیمم کمک کنم.

آسنسیو ادامه داد: هفته بسیار مهمی پیش رو داریم. ابتدا باید در لیگ قهرمانان اروپا برابر لیورپول بازی کنیم و بعد از آن هم ال کلاسیکو را پیش رو داریم. هدف ما پیروزی در این دو بازی بزرگ است.

دختا در پایان فصل
یونایتد را ترک می‌کند

با تصمیم سران منچستر یونایتد، داوید دختا در پایان فصل یونایتد را ترک خواهد کرد.

به نقل از دیلی میرور، داوید دختا در یکی دو فصل اخیر عملکرد خوبی در منچستر یونایتد نداشته است. این در حالی است که دین هندرسون دروازه بان ذخیره منچستر یونایتد شرایط خوبی دارد و آن طور که از باشگاه یونایتد خبر می‌رسد، دختا در پایان فصل قطعاً یونایتد را ترک خواهد کرد.

به این ترتیب هندرسون دروازه بان شماره یک یونایتد از فصل جدید خواهد بود.

داوید دختا از چند تیم لیگ برتری و لالیگا پیشنهاد جدی دارد و باید دید تصمیم خواهد گرفت تا چه تیمی را بعد از یورو ۲۰۲۰ انتخاب کند.

دختا هفته ای ۳۷۵ هزار پوند حقوق دریافت می‌کند که بیشترین دریافتی بین بازیکنان یونایتد است.

منچستریونایتد باید در ادامه دیدارهای خود در این فصل در لیگ برتر به دیدار برایتون برود.

کسب سه امتیاز در حساس‌ترین بازی هفته و ادامه پیش‌روی لیورپول به سمت تاپ فور برای عبور از رقاباتی که غفلت چند هفته‌ای لیورپول و شکست‌های متوالی شاگردان کلوب استفاده کردند. اما لیورپول احتمالاً برگشته و روی پای خود ایستاده است.

همین چند هفته پیش لیورپول به نظر تیمی مرده و به خاک سپرده شده می‌آمد اما آن‌ها دوباره به فرم سابق خود بازگشتند و اکنون فقط دو امتیاز از چلسی رده چهارمی عقب هستند؛ تیمی که شنبه شب در یک بازی عجیب و غریب با پنج گل مغلوب وست برومویچ شد تا عیش سرخ‌پوشان لیورپولی کامل شود. لیورپولی‌هایی که حالا بعد از این که بین ماه‌های دسامبر تا مارچ بدون ژوتا بازی کردند، ابراز تأسف کنند.

حالا با این برد روحیه‌بخش لیورپول راهی سفری دشوار به سمت پایتخت اسپانیا مادرید است؛ جایی که ژوتا باید فراتر از اسم‌های بزرگ‌تری که برای این نبرد تکرار می‌شوند، کیفیت خود را به رخ مهاجمان برجسته‌ای مثل صلاح، بنزما، مانه و ... بکشد؛ مهاجمی که به نظر پرچمدار بعدی پرتگال پس از کریستیانو رونالدو خواهد بود، اگر چه در فرم و استایلی کاملاً متفاوت با پادشاه سابق سانتیاگو برنابئو.

گل را به ثمر برساند؛ او که بعد از سه بار گلزنی در شب‌های فیفا برای پرتگال به لیورپول بازگشته بود، روند گرم گلزنی خود را در شمال لندن ادامه داد و هدایت اعداد لیورپول را روی اسکوربرد ورزشگاه امارات در دست گرفت.

دیگو ژوتا در حالی در فهرست اولیه لیورپول حضور نداشت که شاید به خاطر درخشش همیشگی‌اش در ترکیب، بعضی‌ها نگران بودند که اگر او این بار نیز به عنوان بازیکن فیکس به میدان نرود، خود را در اتوبوس جا بگذارد اما مهاجم پرتگالی سابق ولوز که کیفیت خاصی در ضربه‌زنی به خصوص در قطع توپ‌های ارسالی از کنار دارد، به اندازه کافی خوش‌اخلاق و جنتلمن نیز است و بنابراین خیلی زود به یورگن کلوب اثبات کرد شایستگی انجام نقشی فراتر از یک ژوکر را در تیم دارد.

با گلی که ژوتا به ثمر رساند، محمد صلاح نیز ۲۶مین گل خود را نیز از بین پاهای برند لنو وارد دروازه آرسنال کرد و کمی بعد، بار دیگر این دیگو ژوتا بود که در یک یورش برق‌آسا و در شرایطی که کسی انتظار حضورش را در بین مدافعان و حمله‌وران لیورپول نداشت، با یک ضربه رویای محکم نتیجه را سه هیچ کرد. یک برد قاطع برای

اخطار از لندن به پایتخت اسپانیا
از رونالدو بپرسید ژوتا عجب مهاجمی است!

را با پیشانی از برند لنو گذراند تا پایه‌گذار پیروزی پرگل لیورپول سبزی‌پوش در لندن بشود؛ ژوتا در حالی در دقیقه ۶۰ جانشین اندی رابرتسون بود که یک ساعت زحمت لیورپول در امارات بدون پاداش گذشته بود.

با این حال او که به عنوان چهارمین مهاجم لیورپول وارد میدان شد، به محض آشنایی با شرایط زمین با قریحه فوق‌العاده‌اش موقعیت خود را در زمین پیدا کرد تا اولین

در لیورپول همه از مصدومیت فن‌دایک حرف می‌زنند اما شاید اگر ژوتا آسیب ندیده بود، لیورپول حالا داشت برای قهرمانی شانه به شانه‌ی منچسترسیتی پیش می‌رفت.

دیگو ژوتا برای ارسال یک اخطار جدی به رئال برای بازی حساس و دشوار لیگ قهرمانان اروپا، فقط به چهار دقیقه زمان نیاز داشت؛ او با یک پرش بلند در میان دو مدافع آرسنال توپ ارسالی الکساندر آرنولد

اولین قهرمانی «جادوگر» در فوتبال اسپانیا با فتح کویا دل ری

دست یابد. در ادامه سیلوا راهی فوتبال انگلیس و تیم منچسترسیتی شد و در همان فصل اول در سال ۲۰۱۰ قهرمانی در جام حذفی انگلیس را به دست آورد که باعث شد سیتی برای اولین بار در ۳۵ سال اخیر به قهرمانی برسد. اکنون نیز سیلوا در اولین فصل خود در رئال سوسیداد قهرمانی در جام حذفی (کویا دل ری) را به دست آورد تا این

رئال سوسیداد بامداد دیروز یکشنبه توانست با برتری یک بر صفر برابر اتلتیک بلبائو قهرمان کویا دل ری شود تا این تیم اسپانیایی اولین قهرمانی خود را در ۳۴ سال اخیر به دست بیاورد. زمانی که داوید سیلوا در والنسیا بود در فصل ۰۸-۲۰۰۷ توانست با این تیم قهرمان کویا دل ری شود تا والنسیا بعد از ۴ سال به اولین قهرمانی خود

داوید سیلوا در اولین فصل حضور در رئال سوسیداد اولین قهرمانی این تیم را در بیش از سه دهه اخیر کسب کرد. به نقل از تایمز، داوید سیلوا هافبک ۳۵ ساله که ملقب به «El Mago»، یعنی «جادوگر» است، در ۳۵ سالگی توانست اولین عنوان قهرمانی خود را در بازگشت به فوتبال اسپانیا به دست بیاورد.

کیه لیچی:
تمام تمرکز یووه کسب سهمیه لیگ قهرمانان است

مدافع باسابقه یوونتوس تأکید کرد این تیم در ادامه فصل تنها روی کسب سهمیه تمرکز می‌کند.

در ادامه دیدارهای هفته بیست‌ونهم رقابت‌های سری A ایتالیا چند دیدار برگزار شد که در مهم‌ترین بازی تورینو در دربی شهر تورین به دیدار یوونتوس رفت و با نتیجه ۲ بر ۲ زمین

بازی را ترک کرد. با این نتیجه و پیروزی اینتر برابر بولونیا، کار یووه برای قهرمانی بسیار سخت شده است.

جورجیو کیه لینی بعد از این دیدار گفت: برابر اشتباهاتی مرتکب شدیم که نباید در این سطح و این بازی رخ می‌داد. حیف شد، زیرا وقتی ما می‌توانستیم بازی را برنده شویم تنها به یک امتیاز رسیدیم.

یوونتوس در دیدار بعدی خود باید چهارشنبه شب در دیداری عقب افتاده با ناپولی دیدار کند و اکنون حضور یوونتوس در بین چهار تیم پایانی نیز تضمین شده نیست.

او در ادامه گفت: ما باید متحد بمانیم و تا جایی که ممکن است کم صحبت کنیم. بدانیم که ما یک بازی بسیار مهم داریم که چهارشنبه برگزار می‌شود. باید جلو برویم و سعی کنیم بهترین تلاش خود را انجام دهیم تا بتوانیم به یک هدف مهم، یعنی کسب سهمیه لیگ قهرمانان دست پیدا کنیم. ما همچنین فینال کویا ایتالیا را در پیش داریم. به اخبار و حواشی نباید توجه کرد چون تمام بازیکنان یووه مصمم هستند تا فصل را به بهترین شکل ممکن به پایان ببرند.

در آرزوی هم‌بازی شدن دوباره با مسی؛
توقف مذاکرات تمدید قرارداد نیمار و PSG

نیمار که کم کم دارد متقاعد می‌شود لیونل مسی در بارسا باقی خواهد ماند مذاکرات تمدید قرارداد خود با پاریسی‌ها را متوقف کرد. نیمار، ستاره ۲۹ ساله پاری سن ژرمن، بارها از علاقه خود به دوباره هم‌بازی شدن با لیونل مسی صحبت کرده است و با توجه به شایعات زیادی که حاکی از پیوستن مسی به PSG در

پایان فصل بود، ستاره برزیلی امید داشت که در پاریس به آرزوی خود برسد.

اکنون مارکا نوشته که روزنامه‌های کاتالان گزارش کرده اند که نیمار نه تنها باور دارد که مسی در پایان فصل قرارداد جدیدی با بارسلونا امضا خواهد کرد، بلکه همچنین گفته می‌شود که ستاره PSG به کاتالان‌ها اطلاع داده که مشتاق بازگشت به نوکمپ است.

پیش از این نیز از سوی نزدیکان به باشگاه بارسلونا اشاراتی شده بود که نیمار بار دیگر با مسی هم بازی خواهد شد اما نه در پاریس بلکه باز هم در نوکمپ.

بازگشت نیمار به بارسا با توجه به اوضاع اقتصادی این باشگاه مشکل خواهد بود، هر چند به نظر می‌رسد که او حاضر خواهد بود تا از برخی خواسته‌های خود چشمپوشی کند تا این انتقال صورت بگیرد.

مدیران بلوگرانا نیز در این میان احتمال بازگشت نیمار را رد نکرده اند، اما همچنین از نزدیک وضعیت ارلینگ هالند، ستاره دورتموند، را دنبال می‌کنند و همچنین گوشه چشمی نیز به لائوتارو مارتینز، مهاجم اینتر، دارند.

دفاعستان اسلامی جمهوری دولت
دولت جمهوری اسلامی افغانستان
دکترهنی، اوبولگولوواو مالداري وزارت
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري
برنامه حمایت از برنامه های ملی دارای اولویت دوم

«دعوت به اظهار علاقه‌مندی موسسات»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/IFAD/SNAPP2/22052021/CQS

برنامه حمایت از برنامه‌های ملی دارای اولویت دوم SNAPP2 وزارت زراعت، آبیاری و مالداري از تمام شرکت‌ها و موسسات بررسی‌کننده مالی واجد شرایط دعوت می‌نماید تا اسناد اظهار علاقه‌مندی خویش را برای بررسی مالی برنامه حمایت از برنامه‌های ملی دارای اولویت دوم (SNAPP2) طی سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ در ولایت‌های کابل، بلخ، هرات و ننگرهار را مطابق به لایحه وظایف ارائه شده در اسناد اظهار علاقه‌مندی ارائه نمایند، همچنان سافت اسناد اظهار علاقه‌مندی مربوطه را در فلش دیسک (حافظه) بطور رایگان از آمریت تدارکات پروژه SNAPP2 و یا از وبسایت اداره تدارکات ملی (www.npa.gov.af) وبسایت وزارت زراعت، آبیاری و مالداري (www.mail.gov.af) و وبسایت اکبر (www.acbar.org) بدست آورده می‌تواند.

شرکت و موسسات بررسی‌کننده می‌توانند اظهار علاقه‌مندی خویش مطابق به لایحه وظایف ارائه شده طبق قانون و طرزالعمل تدارکات به زبان انگلیسی طور سر بسته از تاریخ نشر اعلان الی ۱۳۹۹/۲/۰۲ ساعت ۱۰:۰۰ بجه قبل از ظهر به آمریت تدارکات برنامه حمایت از برنامه‌های ملی دارای اولویت دوم، واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبیاری و مالداري تسلیم نمایند، اسناد ناوقت رسیده و اینترنتی قابل پذیرش نمی‌باشد.

معیارات جهت شارژ شدن:

۱- آرایه تجربه کاری مشابه بررسی مالی که در خلال (۵) سال اخیر تطبیق گردیده باشد.

۲- آرایه قرارداد که از لحاظ ماهیت، پیچیدگی، تخصصی و لایحه وظایف با تدارکات متذکره مشابهت داشته باشد.

۳- ارائه حجم معاملات سالانه خدمات مورد نظر در خلال یکی از (۵) سال اخیر مبلغ دو میلیون افغانی

فاطمه فرامرز

توانایی‌های مورد نیاز سکتور امنیت

یک سوال باقی‌مانده در پیکربندی مجدد بخش امنیت این است که چگونه می‌توان پرسنل بخش امنیتی را برای پاسخ‌گویی به چالش‌های آینده و در عین حال حفظ توانایی در مقابل کاهش بودجه، نگه‌داشت. یا چگونه می‌توان از توانایی‌های ضد تروریسم، عملیات ویژه و مهارت‌های تحقیق تخصصی محافظت کرد در حالی که ساختار پس از توافق به جای مبارزه یا محافظت ایستا، توانایی‌های بیشتر اجرای قانون را ایجاد می‌کند.

ارتش، پولیس و نیروهای محلی

با کاهش نیاز به نیروهای جنگی برای نبرد با شورشیان، منطقی است که از حجم ارتش ملی افغانستان، مانند اکثر کشورهای که از درگیری‌های بزرگ خارج می‌شوند، کاسته شود و بخش‌های پرسنل به وزارت داخله منتقل شود. کوچک‌سازی ارتش که توانمندترین نهاد امنیتی و جنگی افغانستان است، باید به صورت انتخابی انجام شود تا اطمینان حاصل شود که توانایی‌هایی را که ممکن است در آینده لازم باشد مانند توانایی مبارزه با تروریسم، حفظ می‌کند. انتقال هرگونه تخصص پرسنل باید شامل این اطمینان باشد که رهبران ذیصلاح در سازمان‌های دیگر در بخش امنیت مستقر خواهند شد.

افغانستان در حال حاضر یک نیروی توانمند دارد که می‌تواند در کاهش نیروهای ارتش و صرفه‌جویی در هزینه کمک کند و حتا می‌تواند به نیروهای وزارت داخله در پولیس محلی کمک کند.

نیروهای محلی ارتش که اکنون ۸۳ گروهان و با هدف نهایی ۱۰۵ واحد است، می‌تواند مانند گارد ملی و سیستم ذخیره ایالات متحده عمل کند. با کاهش نیاز به گردان‌های پیاده نظام متمرکز بر نبرد، سربازان ارتش که می‌خواهند به خدمت ادامه دهند، می‌توانند به گروهان نیروهای محلی منتقل شوند، که در هر یک از آن‌ها می‌توان تا ۱۲۱ سرباز را داشت.

نیروهای محلی ارتش به‌طور خاص برای اتصال مردم محلی به دولت افغانستان از طریق تأمین امنیت محلی در سطح ولسوالی و پایین‌تر طراحی شده است. این می‌تواند به‌عنوان یک سنسور برای هشدار نیروهای وزارت دفاع و وزارت داخله به فعالیت در ایجاد نامنی عمل کند. اگرچه این طرح برای پولیس نبوده است اما یک نیروی استخدام شده و متمرکز محلی می‌تواند زیرساخت‌ها و مسیرهای کلیدی را در حمایت از تلاش‌های پولیس تأمین کند. از آن‌جا که دوره پس از شورش به حکومت مدنی بهتر و عملیات پولیس احتیاج دارد، آموزش نیروهای محلی ارتش برای پشتیبانی از عملیات‌های بشردوستانه و امداد رسانی در برابر بلایای طبیعی و تأمین امنیت رویدادهای محلی نیز یک دارایی خواهد بود.

همانطور که نیروهای محلی توسط جوخه‌ها و نه افراد طراحی و استخدام می‌شود، این کار را یک گزینه منطقی برای جذب تعداد زیادی از جنگ‌جویان طالبان که در نیروهای امنیتی ادغام می‌شوند، می‌کند. این جنگ‌جویان که دوباره به خدمت گرفته شده‌اند باید آموزش‌های ملی را بگذرانند و تحت رهبران فعال ارتش خدمت کنند.

اگر نیروهای محلی ارتش بتواند بسیاری از خواسته‌های وزارت دفاع برای کاهش هزینه‌ها را برآورده کند، بقیه ارتش می‌تواند به کمک پرسنل نیروهای عملیات ویژه در مأموریت‌های ضد تروریسم، آموزش برای حفظ آمادگی نیروها به‌عنوان یک نیروی جنگی و آموزش اعضای خود به عنوان یک روش تمرکز کنند. برای ادامه حرفه‌ای‌سازی ارتش در حال حاضر، اکثر رهبران ارتش در تلاش‌اند تا چگونه از نیروهای ملی استفاده کنند. در آینده نزدیک باید در مورد نقش نیروهای محلی به‌وضوح به دست یابیم تا نیرو به خوبی از فرصت‌استفاده

Afghanistan Times

بازنگشتن به عقب؛

تهدیدهای امنیتی در ساختار پس از توافق صلح و رهبری سکتور امنیتی افغانستان (۴)

به ادامه کار در زمینه ایجاد توانایی نیروهای ویژه امنیتی در تدارکات، فرماندهی و کنترل و همچنان تجزیه و تحلیل و به اشتراک گذاری اطلاعات، هوانوردی و قابلیت همکاری با نیروی امنیتی ویژه است.

ایجاد یک آموزشگاه عالی و مرکز مبارزه با تروریسم تحت مدیریت پادشاه عبدالله دوم اردن یکی از راه‌های تقویت و تداوم توانایی‌های ضد تروریستی نیروهای امنیتی ویژه ارتش افغانستان است. این مرکز که به‌خوبی کار می‌کند، مرتباً شرکای بین‌المللی ضد تروریسم را برای آموزش و همکاری با واحدهای اردنی دعوت می‌کند. دولت افغانستان احتمالاً می‌تواند بودجه و همکاری ناتو را برای ایجاد چنین نهادی بدست آورد و مهمتر از آن، آن‌را حفظ کند. یک مدرسه افغانستانی که در چهار تا پنج ولایت افغانستان فعالیت کند، به بهترین مربیان نیروهای ویژه از سراسر ناتو و کشورهای منطقه اجازه می‌دهد تا با هم جمع شوند و آموزش ببینند. برای جلوگیری از خطر سواستفاده سایر آژانس‌های اطلاعاتی ملی از چنین منبع منطقه‌ای، مدرسه افغانستان باید شفافیت اداری کاملی در مورد کارکردها و منابع خود داشته باشد که این امر مانع پذیرش بودجه جامعه اطلاعاتی هر کشور می‌شود.

چنین مدرسه‌ای این مزیت اضافی را خواهد داشت که به ناتو اجازه دهد مهارت‌های نیروهای امنیتی ویژه افغانستان و شرکای منطقه‌ای آن‌ها را دائماً ارزیابی کند. افغان‌ها در خط مقدم جنگ جهانی علیه تروریسم هستند و بسیاری از شرکای امنیتی بین‌المللی آن‌ها می‌خواهند مطمئن باشند که توانایی ضد تروریسم افغانستان دچار تزلزل نمی‌شود. یک مدرسه ترکیبی و مرکز آموزشی تلاش‌های ضد تروریستی که به منطقه خدمت می‌کند، می‌تواند اطمینان دهد که نیروهای افغان معیارهای فعلی خود را حفظ می‌کنند و این پتانسیل را دارند که شرکای منطقه‌ای را برای افزایش همکاری در عملیات ضد تروریسم گرد هم آورند. اگر ناتو یا کشورهای جداگانه تمایلی به تأمین بودجه چنین مرکزی نداشته باشند، به توجه به مزایای این تلاش ساده، ممکن است از نظر مالی نیز برای افغان‌ها امکان‌پذیر باشد.

ساده سازی ارتش ملی و تجهیزات نیروی هوایی افغانستان

یکی دیگر از گزینه‌های جدی برای صرفه‌جویی در هزینه در بیشتر نظامیان، نیروی هوایی است.

نیروی هوایی افغانستان از جمله جوانترین نیروهای امنیتی کشور است. از آنجا که نیروی هوایی اخیراً سطح تخصص مورد نیاز برای ادامه عملیات هوایی خود را کسب کرده است، و با توجه به کاهش هزینه صرفه‌جویی در تمام نیروهای امنیتی، هزینه‌های نیروی هوایی نیاز به بررسی دارد تا برای اطمینان حاصل شود که حداقل ظرفیت انجام برنامه‌ریزی و اجرای عملیات مستقل از بین نرفته است.

وزارت دفاع افغانستان باید در اختیار داشتن هواپیماهایی که نگهداری آنها آسان و ارزان و مناسب برای مأموریت‌های برنامه‌ریزی شده اند، را اولویت‌بندی کند. پشتیبانی هوایی نزدیک و موثر از موارد مهم مدل امنیتی هستند، بنابراین تعادل بین پس‌انداز و قابلیت باید با برجا باشد. در کوتاه مدت، از آن‌جا که هنوز یک قابلیت هوایی مدرن در حال ایجاد است، منابع مالی برای نیروی هوایی باید در سطح فعلی باقی بماند.

پولیس ملی و سایر تشکیلات

وزارت داخله افغانستان در تابستان سال ۲۰۲۰ اظهار داشت: «در سطح استراتژیک، وزارت امور داخله متمرکز شده است تا پولیس ملی افغانستان را به سمت وظیفه اساسی و حرفه ای ha که محافظت از جان و مال شهروندان، اجرای قانون و همچنین پاسخ‌گویی به درخواست خدمات پولیس در سراسر شهرها و ولسوالی‌ها است، سوق دهد.» این ماده اصلی در آماده‌سازی افسران پولیس ملی برای کارهای پس از توافق است که کشور با آنها روبه‌رو خواهد شد. هرچه وزارت داخله بتواند پولیس را مسئول و پاسخ‌گو به نگرانی‌های جامعه کند، اعتماد عمومی بیشتری به دست خواهد آورد.

توجه بیشتر وزارت داخله به مبارزه با فساد در پولیس ملی از اهمیت حیاتی برخوردار است. هیچ چیز بیشتر از شکار پولیس فاسد در جوامع، اعتماد را از بین نمی‌برد و به صداقت پولیس آسیب نمی‌رساند. گروه ویژه جنایات عمده پولیس ملی که اعضای آن توسط دفتر تحقیقات فدرال (FBI) آموزش دیده اند، باید به تحقیق، پیگرد قانونی و حل و فصل فساد در ایست‌های بازرسی و سایر فعالیت‌های رشوه‌خواری ادامه دهد. این برنامه باید شامل تلاش‌های فزاینده‌ای باشد که شامل برکناری رهبران پولیس بی‌اثر و فاسد در سراسر کشور است. نقش وزارت داخله در پیگیری

پرونده‌های فساد سیاسی باید از اهمیت بالاتری برخوردار باشد و به عنوان تابعی از سیستم عدالت کیفری، وظایف اطلاعاتی وزارت امور داخله باید از نقش اطلاعاتی اداره امنیت ملی محافظت شود.

فراتر از این، وزارت داخله می‌تواند ساختار و مأموریت‌های خود را ساده و نیروهای متخصص تحت نظارت خود را در سطح ملی ادغام کند و آن‌ها را برای کمک به هنگام فشار بیش از حد به نیروهای محلی، شاید همچنین انجام مأموریت‌های بین‌المللی امنیت ملی در صورت لزوم، به کمک بفرستد.

یک وزارت داخله بازسازی شده می‌تواند از نظر اداری نیروهای پولیس ولایتی/ژاندارمری را در خود جای دهد. نیروهای پولیس متمرکز در شهر، نیروهای ملی ویژه، بخش تحقیقات جنایی، عملیات زندان و آکادمی پولیس.

با این تجدید آرایش، وزارت داخله می‌تواند آکادمی‌های پولیس را در سطح ملی اداره کند تا از یک نیروی پولیس معیاری اطمینان حاصل کند، اما همچنان می‌تواند به دنبال واگذاری تدریجی اختیار جهت هدایت و مسئولیت حفظ نیروهای پولیس محلی به شهرداران شهرها و فرمانداران منطقه یا ولایت‌ها باشد. اگرچه این محث ممکن است به یک مولفه از یک بحث بزرگ‌تر درباره تمرکز قدرت تبدیل شود، اما در زمینه پرداختن به چالش‌های امنیتی، به‌ویژه جرایم شهری، دارای اهمیت است. هنگامی که شهرداران شهر و دیگر رهبران محلی بتوانند مسئولیت افسران پولیس خود را درخواست کرده و مشارکت جامعه را تضمین کنند، پولیس مبتنی برنیز جامعه در آینده ممکن است بهترین عملکرد را داشته باشد.

تجزیه و تحلیل و آگاهی از وضعیت نیز برای موفقیت وزارت امور داخله در این تلاش بسیار مهم است. رهبران سیاسی افغانستان باید انتقال توانایی‌های تحلیلی و تحقیقاتی مربوط به مسائل عدالت کیفری را از ریاست امنیت ملی به وزارت داخله، که منحصرآ مورد توجه خارجی قرار می‌گیرد، در نظر بگیرند. این تجدید چنین طولانی مدت در تجزیه و تحلیل و عملیات نباید مانع فعالیت‌های مهم کل دولت و مشارکت بین نهادهای امنیتی شود.

نیروی ملی پولیس نظم عامه تشکیل دیگری است که باید بتواند برخی از نیازهای پولیس برای انجام مأموریت‌ها را کاهش دهد. پولیس نظم عامه برای انجام عملیات‌های حفاظتی طراحی شده است و می‌تواند در مأموریت‌های مختلف سازش صلح در سطح ملی مورد استفاده قرار گیرد.

ایجاد برخی از واحدهای پولیس در امتداد تشکیلات موجود در زمینه مبارزه با مواد مخدر یا واحدهای مشابه در مکزیک و کلمبیا که توانایی انجام تحقیقات تخصصی، مدیریت اطلاعات حساس و تحمل فساد را دارند باید در مبارزه با جرایم شهری مانند آدم ربایی، حمله و اخاذی که بی‌ثبات کننده شهرهاست، باید مفید باشد. یک مبارزه موفق علیه جرایم شهری از این دست نیاز به هماهنگی بین پولیس، اطلاعات و شعب تحقیق و دادرسی بخش قضایی دارد.

چالش‌های مبارزه با شبه‌نظامیان مسلح غیرمسئول در افغانستان مشهور است و رشد آن‌ها می‌تواند تهدیدی وجودی باشد. اطمینان از وجود اختیارات قانونی و پروتکل‌های مشخص برای تعریف «گروه‌های مسلح غیرمسئول» در سیستم عدالت کیفری اولین قدم اساسی است. این اختیارات و پروتکل‌ها به عملیات ترکیبی (پولیس-نظامی) برای مبارزه با جرایم سازمان‌یافته فراملیتی و اولویت‌بندی توسعه و استفاده از واحدهای پولیس ویژه برای مقابله با جرایم جدی اجازه می‌دهند. برخی از نمونه‌های فعلی این موارد تیم‌های واحد واکنش بحران برای اطمینان از نظم عمومی و سایر واحدها برای پیگیری موارد آدم‌ربایی و قاچاق مواد مخدر هستند.